LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

r. 1,139 PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 26, 1953, TONTO, ONTARIO METAI XXII

Tuo metu, kai paliaubų sutartis buvo baigiama rengti, įvyko visa eilė nemažų mūšių. Čia matote amerikiečių tankus traukiant į frontą padėti pietkorėjiečiams, kuriem nelabai sekėsi. Bet mūšiai fronte dar ne viskas. Pietų Korėjos valdžia paleido 26,500 šiaurkorėjiečių belaisvių visai be JT žinios, kad sutrukdyti paliaubas.

Sako Clark Sutiktų Rašytis be Rhee Eisenhower Siunčia Savo Pasiuntinį

SEOUL. — Generolas M. Clark, Jungtinių Tautų komandierius, pasitaręs su Pietų Korėjos prezidentu Syngman Rhee, pareiškė, kad jis gali pasirašyti paliaubas ir be Rhee, bet pridėjo, kad įsitempimas tarp JT ir Rhee valdžios kiek sumažėjo.

Šiaurės Korėja ir Kinija pasakė JT atstovams, kad jos sutinka pasirašyti paliaugas tik su JT, paliekant Rhee valdžią nuošaliai. O jei JT nori pasirašyti ir Pietų Korėjos vardu, tai jos turi sugaudyti Syngman Rhee paleistus belaisvius ir užtikrinti, kad jos sutvarkys Pietų Korėją.

Syngman Rhee, paleisdamas 27,000 korėjiečių ir kiniečių belaisvių be JT žinios, taipgi grumodamas nepasirašymu paliaubų, sudarė JT padėtį, kokios jos nesitikėjo. Dabar joms tenka arba imtis griežtų priemonių suvaldymui prezidento Syngmai Rhee, ir jo valdžios, arba visai atsižadėti Pietų Korėjos ir pasirašyti paliaubas be jos. Jeigu po to Syngman Rhee tęstų karą, tai už tai būtų jis pats atsakomingas ir JT negalėtų remti.

Prezidentas Eisenhoweras rašė keletą laiškų, norėdamas perkalbėti Syngman Rhee, bet nieko nepadėjo. Dabar išsiuntė į Pietų Korėją savo pasiuntinį, Walter S. Robertsoną, valstybės sekretoriaus Dulles padėjėją, kuriam pavesta asmeniškai paveikti prezidentą Rhee.

Tuo pat laiku Pietų Korėjos užsienio reikalų ministeris P. Y. Tai pareiškė, kad Pietų Korėja rengiasi sutikti blogiausią — tęsti karą už sujungimą Korėjos be JT pagalbos.

Paliaubų sutartis esanti veik užbaigta tvarkyti ir būtų galima greitai pasirašyti, bet ar bus galima ją pasirašyti akyvaizdoje Pietų Korėjos valdžios tokios griežtos opozicijos, net grumojimo JT jėgoms ginkluotu užpuolimu, sunku pasakyti.

Košė, kurią išvirė JT komanda Korėjoje, nervuoja visas šalis, kurios dalyvauja su savo jėgomis. Ypač nepasitenkinimas auga amerikiečiais, kurie sudaro vadovybę tame "policiniame" kare.

Britai Ieško Rinkų Liaudies Kinijoj

PEIPING. — Čia atvyko 50 britų, įvairių kompanijų atstovų, su lordu Boyd-Orr, kurie ieško rinkų savo prekėms.

Misija turinti pasimojimą sudaryti sutartis su kiniečiais sumoje $140,000,000.

Britai tikisi, kad bus galima išplėsti prekybą su Kinija, kuomet Korėjos karas bus likviduotas.

Britams prekyba su Kinija labai pelninga, nes jie gali parduoti savo gatavus gaminius, o vieton to pirktis žaliavų dėl savo industrijų.

Sako Vakarai Kalti Už "Maištą" Berlyne

BERLYNAS. — Vakarinio Berlyno spauda ir radijas bando sudaryti vaizdą, kad išsiveržęs bruzdėjimas rytiniam Berlyne buvo spontaniškas ir dėl nepasitenkinimo Rytų Vokietijos valdžia, bet iš visko matosi, kad jis buvo suorganizuotas priešiškų elementų ir pravestas tam tikru momentu, suderinant su tam tikrais įvykiais.

Rytinio Berlyno autoritetai viešai kaltina vakarinės Vokietijos agentus, kurie tą viską prirengė ir per savo žmones pravedė.

Prie to visko, sąbruzdis nebuvo toks didelis, kaip vakariniai propagandistai išpūtė.

Prasidėjo Rinkiminis Sąjudis Visoj Kanadoj

TORONTO. — Visos partijos paleido pirmus rinkiminius šūvius. Nuo dabar iki rugpiūčio 10 dienos, kada įvyks federaliai rinkimai, siaus tikras "karštis" politinėj atmosferoj.

Konservatų lyderis savo rinkiminę agitaciją pradėjo susibičiuliaudamas su reakciniais dipukais. Pastarieji, aišku, nieko nelaukdami per savo "antikomunistinę lygą" pasiskelbė remią konservatus.

Liberalai pradėjo gerintis žmonėms daugiau kalbėdami apie taiką, Kinijos pripažinimą ir panašiai, neužmiršdami pažadėti sumažinti taksus ir visaip kitaip palengvinti.

CCF žada daugiau socializmo, kada atsistos prie valdžios.

Socialkreditoriai taip pat neatsilieka.

Darbo Progresyvė Partija šaukia kanadiečius balsuoti už ją ir tokiu būdu išreikšti opoziciją Kanados resursų pardavinėjimui svetimiems, pasisakyti už budavojimą savo industrijų apdirbimui medžiagos namie, ir už taikos politiką, apimančią laisvą prekybą su visomis šalimis.

Pastaroji nurodo, kad visos kitos partijos tik dabar pradėjo kalbėti apie taiką, apie mažinimą taksų. Visą laiką jos sutiko su St. Laurent vedama ginklavimosi politika.

Rinkimai vakarinėse provincijose, ypač Britų Kolumbijoj, parodė, kad žmonių pasitikėjimas senosiomis partijomis labai nupuolęs. Už tai rinkimai paskelbti tokiu laiku, kada darbo žmonėms labai nepatogu. Labai daugelis įmonių atleis darbininkus atostogų tuo metu. Po visą Kanadą gal šimtai tūkstančių darbininkų bus kur išvykę rinkimų dieną.

Darbo Progresyvė Partija, CCF ir eilė unijų protestavo, reikalavo balsavimų tiems darbininkams prieš tai, bet neatrodo, kad valdžia kreips į tai atydą.

Amerikiečiai Skubiai Nužudė Rosenbergus

NEW YORK. — Buvo sužibėjus Juliui ir Ethel Rosenbergams vilties kibirkštėlė, kuomet teisėjas Douglas buvo atidėjęs jų nužudymą neribotam laikui, bet tą kibirkštėlę ir jų gyvybę sunaikino prokuroras ir dauguma aukščiausio teismo narių.

Prokurorui pareikalavus, teisėjai susirinko apsvarstyti teisėjo Douglas pasielgimą. Savo susirinkime, prieš nemažą opozicijją iš kelių teisėjų, atmetė Douglas tarimą, ko pasekoj birželio 19 d. Rosenbergai buvo sudeginti elektros kėdėj.

Rosenbergų gynėjas advokatas Bloch pareiškė, kad už jų nužudymą atsako prezidentas Eisenhower, kurs atsisakė dovanoti jiems gyvybę.

10,000 brooklyniečių aplankė jų lavonus. Tūkstančiai palydėjo į kapus.

Pasipiktinimas nužudytojais pasireiškė po visą pasaulį.

TRIJŲ DIDŽIŲJŲ SUSITIKIMAS IR VĖL ATIDĖTAS

WASHINGTON. — Amerikos, Britanijos ir Francijos lyderių pasitarimas Bermudoj vėl atidėtas. Jis įvyks liepos 8.

Atidėjimo priežastimi yra Francija, kuri niekaip negali sudaryti valdžios.

CARROT RIVER, Sask. — CCF nacionalis lyderis siūlo panaudoti Jungtinių Tautų jėgas prieš Syngman Rhee, jeigu jis bandytų kariauti po to, kai bus pasirašytos paliaubos.

Jis taipgi ragino neatmesti Tarybų Sąjungos taikių gestų, pripažinti Kiniją. Kas valdo Kiniją, sakė jis, yra Kinijos žmonių biznis.

Pasidairius po Kanadą

Kanados užsienio reikalų ministeris L. B. Pearson sako, kad kanadiečiai nedalyvaus civiliame Korėjos kare, jeigu toks iškiltų po pasirašymo paliaubų. Jis taipgi pareiškė, kad Kanada pripažins Kiniją, jei bus pasirašytos paliaubos.

Kanada įsipareigojus, sakė jis, tiktai tiems veiksmams, kuriuos numatė Jungtinės Tautos.

—o—

Draugas Tim Buck, Darbo Progresyvės Partijos lyderis, savo straipsnyje Tribune, rašo, kad Kanados vyriausybė dabar atitaiso klaidas, kurias ji darė iki šiol, ir kad jos pareiškimai dabar yra patvirtinimas, jog DPP buvo teisinga priešindamasi iki šiol vestai St. Laurento politikai.

Bet Tim Buck reiškia didelę abejonę dėl liberalų apsivertimo. Jis reiškia mintį, kad toks apsivertimas gali būti tiktai rinkiminis dalykas, kurį greitai užmirš po rinkimų.

Jis sako, kad geriausias užtikrinimas, kad liberalai negrįžtų prie senos linijos, tai žmonių pareiškimas opozicijos liberalams, balsuojant už DPP kandidatus.

—o—

Vyriausias rinkimų viršininkas Nelson Castonguay sako, kad šiuose rinkimuose 8,500,000 kanadiečių turės teisę balsuoti. 800,000 balsuos pirmu sykiu. Į šį skaičių įeis visi nauji kanadiečiai ir tie, kurie suaugo.

Bet balsuoti galės tiktai tie, kurie bus įrašyti į balsuotojų sąrašus. Tad kiekvieno piliečio pareiga žiūrėti, kad jis būtų įtrauktas į sąrašą. Kada bus sąrašai sudaryti, reikia pasitikrinti, o jei paaiškės, kad neįtraukti, tuojaus pareikalauti įtraukti.

Gyventojų skaičius Kanadoje šiuo tarpu yra arti 15,000,000.

—o—

Daugelis unijų protestuoja prieš paskyrimą rinkimų rugpiūčio 10. Jos nurodo, kad labai daug darbininkų tą dieną bus atostogose.

Pavyzdžiui, 4,000 Massey Harris darbininkų tuo metu kaip tik bus atostogose.

Tim Buck reikalauja, kad būtų leista tokiems darbininkams balsuoti prieš išvykstant atostogų.

Išrodytų, kad vyriausybė tyčia paskyrė tokį laiką, kad daug darbininkų negalėtų balsuoti.

—o—

Auto darbininkų 26 distrikto taryba, atstovaujanti 75,000 darbininkų, užgyrė Churchillio pasiūlymą, kad Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Tarybų Sąjungos aukštieji lyderiai susitiktų pasitarti taikos reikalais.

Jau 145,000 Kanados unijistų užgyrė šį pasiūlymą.

—o—

Toronte išeinąs didlapis Globe and Mail sako, kad Syngman Rhee, paleisdamas belaisvius be JT žinios, papildė tokį nusikaltimą, už kurį būtų galima traukti jį į karo lauko teismą.

Jis ragina JT pasmerkti jį už tai ir pasakyti, kad jos jam nieku nepadės, jei jis norės tęsti karą.

Kanadietis

Už Taiką, Tautinę Nepriklausomybę, Visų Žmonių Gerovę ir Demokratiją

(Darbo Progresyvės Partijos Pildančiojo Komiteto vardu, draugas Tim Buck, nacionalis DPP sekretorius, išleido sekantį pareiškimą sąrišyje su Dominijos Diena liepos 1 dieną):

Gerb. Kanadiečiai!

Sveikinam jus su Pirma Liepos, 86-tu gimtadieniu mūsų šalies! — Kanados Diena!

Šių sukaktuvių proga, Darbo Progresyvė Partija linki visiems kanadiečiams pastovios taikos ir gerovės taikiame pasaulyje.

Mes šiandien turime priežastį būti dėkingi, mylėti savo šalį, turėti didelę viltį dėl ateities -- ir tvirtai ryžtis ginti Kanadą nuo visų grumojimų — krizio, reakcijos ir atominės mirties.

Kanados istorija yra rekordas atsiekimų. Iš pradinių uolų, miško ir prerijų, jos žmonių darbas išbudavojo turtingą ir produktyvę industrinę ir ūkio šalį.

Jie nebudavojo tam, kad būtų sugriauta krizių ar sunaikinta karo.

Ant mūsų gula šventa pareiga: tvirtai palaikyti taiką, demokratines laisves ir mūsų šalies nepriklausomybę.

Taika Mūsų Rankose

Kanadiečiai trokšta taikos. Kartu su visais demokratiniais žmonėmis mum visiem nusibodo karas ir gandai apie karą.

Galinga vilties banga pakilo susitarus Korėjoj. Taikos ir brolybės, pagarbos tautinėms visų žmonių nepriklausomybėms vėjai pučia tvirčiau po visą pasaulį. Didėjančios galimybės Korėjoj dėl paliaubų kelia viltį, kad bus galima išspręsti visas svarbesnes problemas pasaulyje. Remkit Churchillio pasiūlymą dėl didžiųjų jėgų susitikimo! Taika prieš mūsų akis; galima ją laimėti!

Kelias į Gerovę

Taika ir atsteigimas pasaulinės prekybos yra svarbūs Kanados reikalai. Mes galime eiti pirmyn ir padaryti mūsų šalį tikrai puikia šalimi, pakeldami gyvenimo standardą ir praturtindami gyvenimą visų, tiktai plečiant industrijas ir vaisingą agrikultūrą, remiantis nuolatos augančia rinka namie ir gaminant dėl prekybos su visu pasauliu.

Mūsų kraštui reikia pamatinių industrijų apdirbimui daugiau ir daugiau jo industrinių žaliavų namie. Plačios rinkos Britų Commonwealtho šalyse, Tarybų Sąjungoj, Liaudies Kinijoj, visose liaudies demokratijose laukia Kanados gaminių.

Tie, kurie skleidžia melą, kad karas kelia gerovę, yra Kanados ir jos žmonių priešai. Norint patenkinti taikos meto reikalus, reikia daugiau pagaminti, negu kad buvo kada nors pagaminta dėl karinio eikvojimo. Reikalaukit naujos politikos, kad Kanada taptų didi šalis taikiame pasaulyje.

Sulaikykit Pardavimą Kanados už JV Dolerius

Nuo pat pradžios mūsų šalies istorijos, kanadiečiai turėjo kovoti už savo nepriklausomybę, suverenę kontrolę savo tautinių reikalų. Šiandien, mūsų šalies ekonomijos, jos prekybinės politikos, jos užsieninių reikalų, net jos parlamento suvereninio autoriteto kontrolę grobiasi Jungtinių Valstijų imperialistai su sekminga pagalba kanadiškų agentų, kurie išduoda tikruosius mūsų šalies interesus.

Kanada brenda į krizį dėl to, kad dabartiniai jos valdonai uždėjo ant mūsų tokią politiką, kuri tarnauja interesams godžių monopolių, valdančių Jungtines Valstijas. Dabartiniai valdonai nuметė į šalį savo pirmtakūnų siekį išbudavoti Kanadą į didžią nepriklausomą valstybę Šiaurės Amerikoj. Vietoj vystyti dideles pamatines industrijas Kanadoje, jie parduoda mūsų šalies resursų nuosavybę ir kontrolę Jungtinių Valstijų monopoliams tokiomis sąlygomis, kurios atvirai suplanuotos tam, kad neleisti Kanadai vystytis pilnai neprigulmingai. Už amerikiečių dolerius jie daro mūsų šalį ekonominiai ir politiniai priklausoma nuo Jungtinių Valstijų.

Darbininkai, farmeriai ir biznieriai žino, kad mūsų vertingos rinkos Britų Commonwealtho šalyse atiteko Jungtinėms Valstijoms. Kanados užsieninė prekyba apvilkta "Made in USA" žiponu. Tokie dalykai yra priežastis tautiniam nepasitenkinimui. Bet tas, kad svetima kariuomenė — Jungtinių Valstijų kareiviai — stovi ant Kanados žemės, didelėse bazėse, laisvose nuo Kanados įstatymų, kaip okupacinės jėgos užkariautoj šalylyj, — yra tiesiog tautinė gėda.

Pastatykim Kanadą Pirmon Vieton

Atėjo laikas padaryti galą šiam paniekinančiam mūsų šalies priklausymui. Šiais svarbių federalių rinkimų metais, Darbo Progresyvė Partija šaukia visus patriotus stovėti už Kanados nepriklausomybę!

Mūsų žmonės nori taikos. Jie nori darbo didžiuose užvedimuose dėl visuotino vystymo ir apsaugojimo mūsų šalies ir jos prekybos, namų statymo, sveikatos apsaugos, praplėtimo progų jaunimui, pastovaus užtikrinimo seniems.

Štai ką reiškia Kanada

(Pabaiga ant 7 puslp.)

Vancouveriečių Ruošiami

Piknikai

įvyks

LIEPOS - JULY 19 d.

RUGPIŪČIO - AUGUST 30 d.

Central Parke, prie Kingsway ir Boundry Rd.
(Pusiaukelyje tarp Vancouver ir New Westminster)

Geras susisiekimas, autobusu, tramvajum ar automobiliais.

Piknikų programa bus įdomi. Įvairūs užkandžiai, gėrimai ir šaltakošė.

Pradžia 2 val. p. p.

KVIEČIAME VISUS

Rengėjai

Jei Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės. J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina $1.00.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina $1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina $2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina $1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina $1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina $1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

TARY

Klaipėdo

Baltijos jūros
prie Kuršių ma
abipus Dangės
senas Lietuvos n
pėda, įkurtas pr
tų. Vandens ke
Nemuno artum
užutekis laivams
mą neužšąlanti
tai liudija apie
patogią šio mies
nę padėtį.

Ilgus metus Kl
užsienio grobikų

Laisvės saulė
Klaipėdai tik po
tą išvadavo Tar
ja. Išsipildė se
tautos svajonė:
amžių jai prikla
mės su Vilnium
da buvo vėl suju
ną tarybinę vals
tuvos TSR.

Dabar Klaipėd
bus Tarybų Liet
nės ir kultūros c
liškosioms tauto
pirma didžiajai
padedant, čia pe
ką buvo pilnut
pramonė, visiai
tos senosios įmo
ti nauji fabrikai
kurie dabar g
daugiau produ
prieš karą. Dab
duoda šaliai pop
liuliozės, verpal
minarilinių trąš
žo, faneros ir žu
bei daug ko ki

Sukurtos nauj
šakos, kurių ni
buvo senojoje
kaip ir aplamai
Lietuvoje. Audri
tė, skyrium ir
pramonė, turinti
lerių laivyną, la
gamyklą, kons
ir eilę kitų. Liet
nių tralerių flot
pirmi metai išv
pėdos prie Islan
silkių žvejoti.

Praplėstas ir
konstruotas pre
tas — Lietuvos
rą. Pro juos
srove į respubli
mos staklės, m
va audringai au
bų Lietuvos pra
liškosios tary
draugystės dos
Per Klaipėdos
ma prekyba su
mokratijos šali
prieplaukas atv
šalių laivai, atl
denynus tolimas
į Kiniją, Indiją,
kos šalis. Metai
tas vis labiau m
mas. Dabar visi

TARYBŲ LIETUVOJ

Klaipėda

A. Gerulaitis
Klaipėdos Mokytojų Instituto Direktorius

Baltijos jūros pakrantėje, prie Kuršių marių įlankos, abipus Dangės upės tįsoja senas Lietuvos miestas Klaipėda, įkurtas prieš 700 metų. Vandens kelių gausybė, Nemuno artumas, patogus užutekis laivams stovėti, žiemą neužšąlanti jūra — visa tai liudija apie nepaprastai patogią šio miesto geografinę padėtį.

Ilgus metus Klaipėda buvo užsienio grobikų rankose.

Laisvės saulė ėmė šviesti Klaipėdai tik po to, kai miestą išvadavo Tarybinė Armija. Išsipildė senoji lietuvių tautos svajonė: visos nuo amžių jai priklausančios žemės su Vilniumi ir Klaipėda buvo vėl sujungtos į vieną tarybinę valstybę — Lietuvos TSR.

Dabar Klaipėda yra stambus Tarybų Lietuvos pramonės ir kultūros centras. Brolškosioms tautoms, ir visų pirma didžiajai rusų tautai, padedant, čia per trumpą laiką buvo pilnutinai atkurta pramonė, visiai rekonstruotos senosios įmonės, pastatyti nauji fabrikai ir gamyklos, kurie dabar gamina daug daugiau produkcijos, kaip prieš karą. Dabar Klaipėda duoda šaliai popieriaus ir celiuliozės, verpalų ir audinių, minarilinių trąšų ir trikotažo, faneros ir žuvies gaminių bei daug ko kito.

Sukurtos naujos pramonės šakos, kurių niekuomet nebuvo senojoje Klaipėdoje, kaip ir aplamai buržuazinėje Lietuvoje. Audringai išsivystė, skyrium imant, žuvies pramonė, turinti stambų tralerių laivyną, laivų remonto gamyklą, konservų fabriką ir eilę kitų. Lietuvos žvejybinių tralerių flotilijos jau ne pirmi metai išvyksta iš Klaipėdos prie Islandijos krantų silkių žvejoti.

Praplėstas ir visiškai rekonstruotas prekybinis uostas — Lietuvos vartai į jūrą. Pro juos nepaliaujama srove į respubliką atsiunčiamos staklės, mašinos, žaliava audringai augančiai Tarybų Lietuvos pramonei — brolškosios tarybinių tautų draugystės dosnios dovanos. Per Klaipėdos uostą vykdoma prekyba su liaudies demokratijos šalimis. Į uosto prieplaukas atvyksta įvairių šalių laivai, atlikę per vandenynus tolimas keliones — į Kiniją, Indiją, Pietų Amerikos šalis. Metai po metų uostas vis labiau mechanizuojamas. Dabar visi pagrindiniai darbai čia atliekami mechanizmais.

Laivybinių kanalų sistema Klaipėdos uostą jungia su Nemunu ir Minijos žemupiu. Klaipėda taip pat yra stambus geležinkelių mazgas.

Kas metai Klaipėda auga, plečiasi. 1946 metais prie miesto buvo priskirtas žvejų kaimas Melnrangė ir Girulių kurortas. Vėliau su Klaipėda susijungė Kuršių nėrija su Nidos, Perelkos, Preilos, Juodkrantės ir Smiltynės gyvenvietėmis.

Miestas tvarkosi ir gražėja. Jis pasipuošė naujais paminklais ir monumentais, gėlynais ir jaunais parkais. Pietinėje Klaipėdos dalyje per kelerius paskutinius metus išaugo didelė žvejų gyvenvietė. Stambią gyvenamų namų statybą vykdo taip pat ir kitos įmonės. Daug naujų namų atsirado miesto centre. Tiesiamos ir praplečiamos gatvės bei aikštės.

Praeityje atsilikęs provincialus miestas, jis per tarybų valdžios metus virto stambiu kultūros centru. Čia veikia teatras, daugiau kaip 20 įvairių mokyklų, pedagoginė, muzikos ir jūreivystės mokyklos, žemės ūkio technikumas, mokytojų institutas, kuris naujajame penkmetyje bus pertvarkytas į pedagoginį. Mieste veikia fabrikų ir gamyklų klubai, bibliotekos, skaityklos, yra čia muziejus, keli kinoteatrai.

Ypatingai Klaipėdos reikšmė padidėjo po to, kai miestas tapo naujai sudarytos srities centru. Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSR Sąjungai išvystyti 1951-1955 metams nubrėžta programa statybai senajame Lietuvos mieste Klaipėdoje vykdyti. Numatoma toliau vystyti daugelį svarbiausių pramonės šakų, glaudžiai susijusių su miestu. Per penkmetį žuvies sugavimas Tarybų Lietuvoje turi padidėti beveik 4 kartus. Ryšium su tuo bus praplėstos veikiančiosios ir pastatytos naujos žuvies perdirbimo įmonės.

TSKP 10-tas suvažiavimas numatė praplėsti Klaipėdos prekybinį jūrų uostą, o taip pat toliau išvystyti jūrų transportą respublikoje. Lietuvoje bus vystoma tokia svarbi mašinų gamybos šaka, kaip laivų statyba.

Mieste bus pastatytos naujos įmonės, tame tarpe tabako fabrikas, betono ir asfalto gamyklos ir kitos.

Šiaulių Mokitojų Institute

Per Tarybų valdžios metus Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje audringai suklestėjo liaudies švietimas. Iki 1955 metų pabaigos respublikų sostinėse ir stambiausiuose Tarybų Sąjungos miestuose bus baigta pereiti prie dešimtmečio mokslo, o kaimo vietovėse bus paruoštos visos sąlygos visuotiniam viduriniam mokslui įgyvendinti.

Liaudies švietimo išvystymas reikalauja daug aukštos kvalifikacijos pedagogų. Nemaža mokytojų bendrojo lavinimo dalykams dėstyti reikalinga parengti taip pat ir technikumams, kurių skaičius sparčiai auga. Todėl Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo direktyvose numatyta 1951-1955 metais padidinti studentų priėmimą į Lietuvos TSR pedagoginius institutus.

Šiaulių mokytojų institute rengiami lietuvių bei rusų kalbų ir literatūros, istorijos, fizikos ir matematikos, gamtos mokslo ir geografijos dėstytojai. Per savo gyvavimo laiką institutas davė tris mokytojų laidas.

Instituto dėstytojais dirba didžiai kvalifikuoti ir prityrę pedagogai. Visoje respublikoje yra žinomi instituto dėstytojai — Lietuvos TSR nusipelnę mokytojai ordininkai Markauskas ir Bubinas. Geri dėstytojai išaugo iš jaunųjų mokytojų tarpo. Tokie yra Česnulevičiūtė, Zumaras, Ramanauskaitė ir kiti.

Dauguma buvusių instituto studentų tapo gerais dėstytojais. Rokiškio vidurinėje mokykloje autoritetą mokytojų ir moksleivių tarpe turi instituto auklėtinė Kantauskaitė. Kelmės vidurinei mokyklai sėkmingai vadovauja buvęs instituto studentas Stankevičius. Tokių pavyzdžių yra daug. Institutas palaiko glaudžius ryšius su savo buvusiais auklėtiniais.

Ypatingai daug studentų yra neakivaizdiniame instituto skyriuje. Šiuo metu čia mokosi apie 1,600 žmonių. Neakivaizdiniame skyriuje mokytojai, nenutraukda m i pagrindinio savo darbo, gilina savo žinias, siekdami tapti aukštos kvalifikacijos pedagogais.

Ant Gintaro Kranto

Lietuvos Baltijos pajūrį vadina gintaro krantu. Tarybų Lietuva išgarsėjo savo gintaro dirbiniais. Rudenį smarkios bangos dažnai iš jūros išmeta į krantą gabaliukus senovėje suakmenėjusios dervos — gintaro.

Nuo senų laikų Klaipėdos krašto gyventojai renka šias "jūros dovanas", o talentingi, įgudę meistrai gamina iš jų įvairiausius dirbinius.

Plačiai gintaro verslas išsivystė tarybų valdžios metais. Klaipėdoje įkurtas kombinatas "Dailė", kuriame apdorojamas gintaras. Palangoje veikia artelė "Gintaras", gaminanti dirbinius iš gintaro.

Tarybų valstybės rūpinimosi dėka senasis gintaro verslas sėkmingai metai iš metų vystosi. Per pastaruosius septynerius metus gintaro dirbinių gamyba padidėjo daugiau kaip 32 kartus.

Kombinato kolektyvas kūrybiškai ieško naujų gintaro apdailinimo formų. Jei seniau iš gintaro būdavo gaminami tik karoliai ir sagės, tai dabar išleidžiami daugiau kaip 100 pavadinimų dirbiniai.

Jaunas talentingas dailininkas Širutavičius įkūnijo gintare J. V. Stalino atvaizdą. Šis kūrinys bus eksponuojamas Maskvoje per lietuvių literatūros ir meno dekadą.

Įdomus yra I. Volskienės darbas. Josios vaza "Didžiosios komunizmo statybos", išdrožta iš medžio ir gausiai inkurstuota gintaru, byloja apie didį įgudusio meistro kūrybinį laimėjimą. Pastaruoju metu meistrai Martinauskas, Pašilys ir kiti ėmė, apdailinant gintarą, sėkmingai naudoti kaulą ir metalą.

Gintaro apdailinimo procesai vis labiau mechanizuojami.

Nauji Įrengimai

Kas diena gerėja Lietuvos TSR pramonės įmonių aprūpinimas šiuolaikine tėvynine technika. Iš brolškųjų tarybinių respublikų į Lietuvą nepaliaujama srove siunčiamos naujos staklės ir mechanizmai.

Šiomis dienomis Kauno "Silvos" kojinių ir trikotažo fabrike buvo paleista veikti 50 naujų staklių-automatų kotonui ir šilkui gaminti. Paleidus veikti naujus įrengimus, kotono ir šilko gamyba žymiai padidėja.

Iš Maskvos, Ivanovo ir kitų miestų gautos mašinos drobei susiūti, universalinės dažomosios barkos trikotažui dažyti ir t.t.

Šiemet fabrikas gaus 25 automatus trikotažui megzti, 157 paroformas, 10 kotono mašinų ir daug kitų įrengimų.

Vilniuje statomajai buitinių elektros prietaisų gamyklai neseniai iš Charkovo staklių gamyklos gauta šlifuojamųjų, tekinamųjų, gręžiamųjų ir frezuojamųjų staklių.

Šiaulių durpyne visi procesai, pradedant nuo durpių kasimo ir baigiant jų išvežimu, yra pilnutinai mechanizuoti. Pavasario - vasaros sezonui Šiaulių durpynas gavo iš brolškųjų tarybinių respulikų 16 rūšių naujų mašinų. Jų tarpe — naujausių tipų valymo, transportavimo, perkrovimo, sraigtinio drenavimo mašinos, štiftiniai būgnai, vartytuvai, durpių perkrautuvai, ekskavatoriai, motovežiai ir kitokia technika.

Industrinė Tarybų Lietuva sėkmingai vysto savąją mašinų ir staklių gamybą. Respublikos mokslininkai ir išradėjai kuria naujas stakles bei mašinas.

Pavyzdžiui, Lietuvos TSR Mokslų akademijos Fizikos-matematikos instituto bendradarbiai, direktoriaus pavaduotojui mokslo reikalams K. Broniukaičiui vadovaujant, sukūrė naują segmentinio graižtuvų sriegimo automato konstrukciją. Šitos staklės įgalina 15 kartų padidinti darbo našumą. Šiuo metu instituto bendradarbiai kuria srovinę staklių-automatų liniją.

Liaudiškose Respublikose

Susidomėjimas Tarybine Literatūra

VARŠUVA. — Liaudies Lenkijoje kasmet didėja tarybinės literatūros pareikalavimas.

Lenkijos darbo žmonės ypatingai domisi marksizmo-leninizmo klasikų kūriniais. Lenkų kalba išleista V. I. Lenino Raštų 11 tomų ir J. V. Stalino Raštų 13 tomų.

Šalyje plačiai paplitę tarybinių rašytojų Gorkio, A. Tolstojaus, Fadiejevo, Šolochovo, Majakovskio ir daugelio kitų kūriniai. Išleistų Gorkio kūrinių tiražas viršijo 1,100 tūkstančių egzempliorių.

Dideliais tiražais leidžiami taip pat rusų literatūros klasikų kūriniai. Per aštuonis metus liaudies Lenkijoje išleista apie 250 pavadinimų rusų klasikų knygų daugiau kaip 5 milijonų egzempliorių bendru tiražu. Lenkų tauta turi galimybes visapusiškai susipažinti su A. S. Puškino kūryba. Didžiojo poeto kūrinių, išleistų Lenkijoje, tiražas viršijo 520 tūkstančių egzempliorių. Išleisti lenkų rašytojų ir poetų išversti Lermontovo, Gogolio, L. Tolstojaus, Turgenevo ir kitų rašytojų kūriniai.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

ĮVYKIAI KORĖJOJ IR BERLYNE

Komercinė spauda vengia daryti išvadas Pietų Korėjoj ir Rytiniame Berlyne, bet jos aiškios. Įvykiai abiejose vietose turi šanknis ir jas galima lengvai atrasti.

Pietų Korėjos vyriausybė surengė demonstracijas prieš paliaubas, prieš taiką. Matydama, kad derybos dėl paliaubų eina sekmingai, paleido belaisvius, kurie buvo jos kariuomenės žinioje. Paleidimu belaisvių, Pietų Korėja tikisi ne tik sutrukdyti pasirašymą paliaubų, bet ir veidą išgelbėti (kaip savo, taip ir amerikiečių), atsitikmie paliaubos bus pasirašytos. Juk ji žinojo, kad tie belaisviai daugumoje pasisakys grįžti, jei jiems nebus pavojaus iš reakcionierių pusės.

Tarybų Sąjungos taikingi gestai varė į desperaciją ir Vakarų Vokietijos valdonus, ypač proamerikoniškos orientacijos. Jiems reikėjo ką nors daryti, kad sudrumsti taikią atmosferą. Ne iš gero premjeras Adenaueras siuntė pasiuntinį Washingtonan, kad sutrukdyti Britanijos premjero pasimojimą prikalbėti Eisenhowerą susitikti su Malenkovu.

Berlyno maištą arba jo tikslą gerai nušviečia United Press ir Associated Press pranešimas iš Washingtono. Pranešimas sako:

"Administracijos oficialiai sako, kad maištas davė Vakarams propagandos triupų kortą kovai prieš Kremliaus masinės taikos ofensyvos pasekmes.

"Viršutiniai Jungtinių Valstijų oficialai bijojo, kad rusų taikos kampanija gali pradėti laužyti Vakarų Vokietijos susidėjimą su Vakarais."

Vakarinio Berlyno radijo stotis viešai kurstė maištininkus pulti komunistus, įspėdama neliesti rusų.

Labai galimas daiktas, kad kaip Korėjoj, taip ir Berlyne veikė iš vieno su vietiniais atžagareiviais ir amerikiečių atžagareivių agentai, kad sudrumsti taikos žingsnius, pratęsti nesantaiką ir ginklavimąsi, iš kurio darosi didelius pelnus visi pelnagrobiai.

Čia galima prisiminti apie vieno amerikiečių senatoriaus seniau pasakytą kalbą, kurioje jis minėjo kaip tik tokius išsiveržimus "patogiu laiku".

Kai kas gali stebėtis, kad rytiniame Berlyne atsirado maištininkų. Būtų visai nelogiška manyti, kad jų nėra. Hitlerizmas buvo sumuštas, bet liko daug likučių. Prie to, krikščionių demokratų atžagareiviai, kurių lyderiai Vakarų Vokietijoj yra dabar priešakyje reakcijos, taipgi negali neturėti šalininkų. Hitlerininkai stropiai organizuojasi ir Vakarų Vokietijoj. Britai buvo priversti suimti didesniuosius vadus. Jiems padeda sunkios gyvenimo sąlygos, paliktos karo ir dar nenugalėtos pilnai.

Nekurie amerikiečių reakcionieriai reikalavo kelti maištus tuojaus po Stalino mirties. Atrodo, kad Stalino mirtis rado juos nepasirengusius. Tik dabar pasitaikė proga. Kongresmanas Mike Mansfield pareiškė, kad jis turi "viltį, kad tas paplis, kaip tymai."

Visi reakcionieriai mano, kad atsitikime karo būtų daug tokių maištų, kurie prisidėtų prie kapitalizmo pergalės. Už tai jie baisiai bauginasi taikos. Tik truputį pagerėjo tarptautiniai santykiai ir tai jie neriasi iš kailio.

Ant galo galima paminėti, kad komercinė spauda tuos maištus riša su vienybės klausimu. Girdi, kaip Korėjoj, taip ir Berlyne maištauja žmonės už tai, kad dabartiniai posukiai grumoja tų šalių vienybei, apvienijimui. Tai begėdiškas melas. Korėjoje buvo galima pasiekti vienybės be kraujo lašo per susitarimą, kurį siūlė Šiaurės Korėja. Tą patį galima padaryti ir Vokietijoje. Bet tie maištininkai nenori demokratinio, abiem pusėm priimtino susivienijimo. Jie nori besąlyginio kitų pasidavimo. Jie nenori vienybės susitarimo keliu.

Vienybės per užkariavimą šalininkai Korėjoje šiandien turi prieš savo akis tokios politikos rezultatus. Ir su kitų pagalba jie neatsistatys per daugelį metų. Bet neatrodo, kad jie būtų iš to pasimokinę. Neatrodo, kad jiems apeitų žmonių vargai. Bet ji nenueis toli su tokia politika.

KAS NAUJO PASAULYJE

Kaip atrodo, tai Jungtinės Tautos yra visai bejėgės Korėjoje. Veltui jos tenai taip ilgai derasi. Jos vistiek negalės pravesti savo tarimų.

Štai, Jungtinės Tautos vedė derybas virš metų laiko dėl repatriacijos nenorinčių grįžti belaisvių, o prezidentas Syngman Rhee ėmė ir paleido juos be Jungtinių Tautų žinios.

Jeigu šis žygis nėra pačių amerikiečių triksas paliaubom sugriauti, tai prezidentas Syngman Rhee nušluostė nosį Jungtinėms Tautoms taip negražiai, kad galima rausti iš gėdos.

Kyla klausimas, ką Jungtinės Tautos darys, jei Rhee atsisakys kooperuoti ir pasirašyti paliaubas? Jungtinių Tautų parašas be užtikrinimo, kad jos suvaldys Pietų Korėjos prezidentą, neturės reikšmės.

Tokio išniekinimo Jungtinės Tautos neturėjo.

Pranešimai sako, kad Syngman Rhee jau mobilizuoja paleistuosius į savo armiją. 25,000 vyrų, jeigu bus darftuoti į armiją, žymiai padidins Pietų Korėjos armiją, kuri dabar turi jau 14 divizijų.

Šiauriečiai seniau skelbė, kad jie turi suimtų belaisvių tarpe tokių, kurie buvo paleisti anksčiau ir vėliau draftuoti į armiją.

—o—

Didlapiai turėjo pasitenkinimą dėl pasireiškusio maišto rytinėj Berlyno dalyje. Tik įsivaizduokite, demonstracijos prieš valdžią komunistų valdomame mieste.

Bet gali būti taip, kad tenai nebuvo tiek lietaus, kaip buvo aprašyta. Komercinė spauda moka padidinti, išpūsti, o kur reikia — visai nutylėti. Pavyzdžiui, kada britai per savaitę užmušė 250 mau mau Kenyoj, tai 8 punktų raidėmis pranešė viduriniuose puslapiuose.

Spauda skelbė, kad buvo "maištas" ir Pragoje, kada valdžia įvedė naują valiutą. Bet tikrumoje buvo mažutis spekuliantų n e pasitenkinimas.

—o—

Italijos krikščionys demokratai negali užmiršti praėjusių rinkimų. Nieko nepadėjo nei jų pravestas įstatymas tikslu sustiprinti krikščionių demokratų ir jų koalicininkų pozicijas.

Tik įsivaizduokit, komunistai turėjo 131 atstovą, o dabar turės 143. De Gasperio krikščionys demokra'ai iš 303 išlaikė tiktai 262. Pakilo ir kairieji socialistai. Komunistai ir socialistai gavo virš 2,000,000 balsų daugiau, negu ankstyvesniais rinkimais.

Italijoje susidaro beveik tokia padėtis, kaip ir Francijoj: nei viena partija neturi daugumos. Valdžią gali sudaryti tiktai susidėjusios kelios.

Nekurie krikščionys demokratai norėtų, kad De Gasperi susidėtų su Nennio socialistais, bet tuomet dešinieji krikščionys demokratai sukiltų, o prie to, atsimestų kitos partijos. Nepatogu dėtis ir su monarchistais ir fašistais.

—o—

Jungtinių Valstijų didžiulis transportinis orlaivis C-124 Globemaster tik pakilęs iš aerodromo netoli Tokijo miesto nukrito ir sudužo, užmušdamas 127 asmenis, kurių tarpe buvo 120 kareivių ir 7 orlaivininkai.

Tokios didelės nelaimės amerikiečiai neturėjo. Gruodžio mėnesį sudužo toks orlaivis Washingtono valstijoj, bet tuomet žuvo 87 asmenys, o 30 buvo sužeista.

—o—

Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas H. S. Truman sako, kad republikonų partija yra didžiojo biznio partija.

Tai, žinoma, ne naujiena. Naujiena tik tai, kad kitos didžiojo biznio partijos žmogus tokius kaltinimus kelia.

—o—

Jungtinių Valstijų "demokratijos valytojai" prisipažino, kad jie degino knygas.

Kokias knygas jie sudegino, nežinia, bet sudegino, išrinkę iš informacijų knygynų užsienyje.

—o—

Egiptas pasiskelbė respublika. Generolas Naguib, kurio iniciatyva buvo išvytas karalius Farouk, paskelbtas prezidentu ir premjeru. Taigi, dar vienas sostas sugriuvo.

Egiptą karaliai valdė per 5,000 metų.

Paskelbiant respubliką, Egiptas panaikino visus karališkos šeimos titulus.

—o—

Prezidentas Eisenhoweras savo laiške prezidentui Syngman Rhee pareikalavęs, kad Pietų Korėjos autoritetai sugaudytų visus paleistus ir pabėgusius belaisvius. Klausimas, tačiau, ar tas paklausys Eisenhowero.

Amerikiečiai nušovė kelis desėtkus belaisvių, bandant jiems pabėgti iš kitų kempių. Keli amerikiečiai taipgi sužeisti.

Atrodo, kad Pietų Korėjoj pasidarė tikra košė.

—o—

Jungtinių Tautų komanda tikrina Šiaurės Korėją ir Kiniją, kad visi belaisviai bus sugaudyti ir perduoti neutralių šalių komisijai.

Kiniečiai ir korėjiečiai abejoja. Jie sako, kad amerikiečiai susitarę su Rhee paleisti tuos belaisvius.

Peipingo radio sako, kad visas pasaulis dabar atkreipė akis į Washingtoną ir žiūri, kaip amerikiečiai apsidirbs su šia koše. Amerikiečių nuoširdumas turėsiąs pereiti rūkštų išbandymą.

—o—

Dr. J. Robert Appenheimer, kurs buvo direktorium gaminant pirmas amerikiečių atomines bombas, pareiškė, kad rusai žino atominių bombų pajėgumą ir apytikrį kiekį. Jis mano, kad rusai daugiau žino apie amerikiečių atombombas, negu amerikiečiai. Jis turi mintyje rusų valdžią ir Amerikos visuomenę.

Jo manymu, būtų geriau, kad tos paslaptys, kurios dabar jau ne paslaptys, būtų atidengtos ir visuomenė supažindinta su jomis, taipgi pasidalinta informacijomis su sąjungininkais.

—o—

Pagerėjo santykiai tarp Tarybų Sąjungos ir Jugoslavijos.

Abi šalys sutiko apsikeisti ambasadoriais. Jugoslavija davė leidimą 26 tarybiniams kariniams laivams pravažiuoti Dunojaus upe iš Austrijos į Juodąją jūrą.

Gerėja santykiai tarp Tarybų Sąjungos, iš vienos pusės, ir Turkijos ir Graikijos, iš kitos.

—o—

United Press korespondentas R. Poats praneša iš Tokijo, kad Jungtinių Tautų vyriausias komandierius generolas Clark žinojo iš kalno apie Syngman Rhee planą paleisti belaisvius.

Jis galėjęs pakeisti korėjiečius belaisvių sargus kitais arba palikti juos vietoje ir įspėti savo kariuomenę apie tokias galimybes. Jis pasirinkęs antrą kelią.

Jungtinių Tautų generalis sekretorius Hammarskjold pasmerkė Rhee pasielgimą.

———

WASHINGTON. — Valstybės departamentas išdavė pasportą Aukščiausio Teismo teisėjui Wm. O. Douglasui aplankyti Tarybų Sąjungą, Čekoslovakiją, Vengriją ir Kiniją.

Pastabos

Tai amerikiečiai dar vieną gėdą užsitraukė, nužudydami Julių ir Ethel Rosenbergus.

Jų kaltumu abejojo net aukšti dvasiškiai, įskaitant ir popiežių, bet Amerikos valdonai nenorėjo duoti progos jų nekaltumą įrodyti.

Kita, jei jie ir būtų buvę kalti, tokia bausmė buvo per didelė.

Kada tariami nusikaltimai buvo, Tarybų Sąjunga buvo sąjungininkė, o ne priešas. Jei kas ir buvo atlikta jos naudai, tai ne priešo naudai.

Anglijoj ir Kanadoj buvo tokių žmonių, kurie vienaip ar kitaip buvo apkaltinti padėjus Tarybų Sąjungai, bet jiems bausmė buvo palyginti labai maža.

●

Amerikiečiai prisivirė košės ir Korėjoj.

Tik įsivaizduokit, jie jau nušovė keletą belaisvių, dėl kurių amerikiečiai užtraukė paliaubas metus laiko.

Syngman Rhee grumoja ginkluotomis atakomis ant amerikiečių, jei jie nedarys taip, kaip jis nori.

O amerikiečiai guldė galvas už jį.

●

Taikos priešai subruzdo ir Vokietijoj.

Ir tenai jie nenori, kad vokiečių problemos būtų išrištos taikiu būdu.

O Amerikoje ponai džiaugiasi, kad jiems bus geriau.

Girdi, dabar amerikiečiams būsią lengviau laikytis prieš Malenkovo taikos posukius.

Ir nekurie šėrai truputį pakilę šėrų biržose.

●

Tas viskas rodo, kad taikos šalininkai negali nuleisti rankų. Pavojus taikai visuomet bus iš tų pusės, kurie nenori taikos.

Taikos gynimas yra ir bus nuolatinis visų reikalas.

●

Tai šį sekmadienį turėsime gražų susibūrimą šviežiame ore arba Liaudies Balso metiniame piknike Toronte.

Vieną tokį susibūrimą turime, tad svarbu pasinaudoti proga. Tai ne tik susitikimas, bet ir parėmimas spaudos, kuri nuolatos būdi darbo žmonių interesų gynime.

●

Kadangi jau virsta mada, tai ir šiemet Liaudies Balsas bus uždarytas dviem savaitėm, atostogų laikotarpiui.

Jis neišeis už liepos 31 ir rugpiūčio 7.

Tad visi tai atminkit ir savo pranešimus įdėkit prieš uždarant.

J. Y.

Stratforde, Ontarijoj, yra rengiamas Šekspyro festivalas, kurio metu bus statomi garsaus britų dramaturgo Šekspyro veikalai. Iniciatyvą ima vietiniai artistai, bet jiems į pagalbą pribuvo grupė britų. Bus pastatytas memorialis teatras, kurio modelį šiame atvaizde laiko montrealietė artistė Dawn Greenhalgh.

Ką Kiti Rašo

Po Italijos Parlamento Rinkimų

Prieš birželio 7 ir 8 dd., kuriomis įvyko to krašto parlamento — senato ir žemesniojo atstovų buto — rinkimai, buvo keliamas mūsų krašte didelis triukšmas.

Rėkta, šaukta, agituota, kad Italijos kilmės žmonės-amerikiečiai rašytų laiškus į Italiją, jų giminėms ir draugams, prašant balsuoti už krikščionių demokratų partiją, "pro-amerikinę partiją".

Italijon pasiųsta mūsų ambasadorė, Mrs. Luce, važinėjo po tą kraštą, sakė kalbas, grąsino italams, ragindama juos balsuoti už de Gasperio partija, nes kitaip, girdi, jum bus bloga: Amerika neduos jums daugiau pinigų.

Komercinė Amerikos spauda skelbė: žiūrėsime, ar amerikiniai bilijonai dolerių, sukišti Italijon įvairiuose pavidaluose, padarė įtakos į to krašto žmones, — jei nepadarė, daugiau bilijonų dolerių jie negaus.

Rinkimų rezultatai parodė, jog ambasadorės Mrs. Luce prakalbos padarė daugiau žalos negu naudos Amerikai ir Italijos kapitalistams bei dvarponiams.

Siuntinėti amerikiečių-italų laiškai Italijon, raginant gimines balsuoti už krikdemus, taipgi naudos neatnešė.

Popiežiaus agitacija, katalikų dvasiškijos agitacija Italijoje, abejojame, ar "pasiekė savo".

Rinkimų rezultatai parodė, jog de Gasperio krikščionių demokratų partija ir jos talkininkai susmuko, nežiūrint to fakto, kad jie giriasi gavę mažą daugumą narių parlamente.

Visa tai privedė ministrų pirmininką de Gasperį prie desperacijos. Jis, tuojau po rinkimų, viešai pasmerkė tuos italus, kurie balsavo už komunistus ir kairiuosius socialistus!

Kai valdžios galva imasi tokių priemonių kalbėtis su savo piliečiais, tai jau rodo, jog ne viskas pas jį gerai.

Galutinieji duomenys rodo, jog krikščionys demokratai, dešinieji socialistai, liberalai, republikonai ir kitos jiems artimos grupės rinkimuose gavo iš viso 10,959,554 balsus.

Na, o komunistai ir kairieji socialistai gavo 9,569,860 balsų.

Kaip matote, dvi darbininkų partijos gavo arti tiek, kiek keturios kitos partijos, įskaitant vyraujančią krikščionių demokratų partiją.

(Monarchistai ir fašistai gavo 1,580,395 balsus.)

Bet tai ne viskas.

Tuojau, rinkimų išvakarėse ir pačią rinkimų dieną, komunistai ir kairieji socialistai skelbė: de Gasperio valdžia naudoja žiaurias priemones prieš kairesniųjų bloką; ji vogs balsus.

Dabar de Gasperio valdžia skelbia: "negerų balsų" buvo paduota 1,297,000; jie buvo atmesti.

Kas tie do "negeri" balsai ar balotai? Tenka manyti, jog dauguma jų buvo paduoti už kairiąsias partijas; todėl jie, dėl mažiausio dalykėlio, buvo atmesti. Sakoma, parlamento išrinktoji komisija turėsianti tuos "negerus balsus" patikrinti. Būtų gerai, tada matytume, kaip ten buvo.

Vieną tenka pripažinti, kad balsavimuose dalyvavo daug žmonių — viso 28,386,610. Tačiau "gerų balsų" tepriskaityta tik 27,098,184. Daug balsavo moterų.

Pirmą kartą nuo 1945 metų Italijos kairiųjų socialistų partija, vadovaujama Nienio, rinkimuose dalyvavo atskirai nuo Italijos komunistų partijos, vadovaujamos Togliatti.

Tačiau, tai nereiškia, kad tarp šitų dviejų partijų būtų koks nors svarbesniais (politiniais) klausimais skilimas.

Ne, to nebuvo.

Abi partijos stojo ir tebestovi už taikos politiką, už Italijos ištraukimą iš Atlanto pakto ir NATO, už glaudų bendradarbiavimą su Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratinėmis šalimis.

Kaipgi šitos partijos pasirodė rinkimuose?

Komunistų partija gavo 6,122,638 balsus, o kairiųjų socialistų partija — 3,440,000.

Tai parodo milžinišką jėgą, stovinčią už taiką, už gerbūvį Italijos liaudžiai.

Kai kurie spėja, jog dabar Italijoje būsią taip, kaip yra Francūzijoje: nebūsią galima sudaryti pastovios tvirtos valdžios.

Ar iš tikrųjų taip bus, liekasi palaukti ir pamatyti. Bet vieną dalyką kiekvienas turi įsitėmyti: šitie rinkimai uždavė smarkų smūgį krikščionių demokratų partijai, o per ją ir tiems, kurie ryžosi doleriais papirkti Italijos žmones. — **Laisvė.**

Visi į LB Pikniką

Ateinantį sekmadienį, birželio 2 d., įvyksta Liaudies Balso 22-ras metinis piknikas. Torontiečiai LB rėmėjai stropiai ruošiasi, kad visi dalyvaujantieji piknike turėtų progą linksmai praleisti laiką.

Pikniko ruošėjai turime pranešimų, kad LB rėmėjai net iš už kelių šimtų mylių nuo Toronto ruošiasi atvykti į LB pikniką. Toronto ir apylinkių lietuviai irgi ruošiasi skaitlingai dalyvauti. Rašant šiuos žodžius, vienas geras LB rėmėjas telefonu pranešė: "Nors nesenai pergyvenau net kelias operacijas ir ligoninė bei daktarai sudorojo mano taupmenis, bet Liaudies Balso pikniko neapleisiu. Jei sveikata leis — dalyvausiu, o jei ne, tai atsiųsiu porą dolerių laikraščio paramai". Taip ruošiasi piknikui draugas bekylantis iš ligonio patalo A. Jocius, westonietis.

Pikniko komitetas praeitą savaitę patikrino pikniko priruošimą ir radome, kad "viskas eina pagal planą". Vieni puikiai priruošia publikos maitinimą, kiti žaidimus. Torontietės ruošia puikų garbės stalą. Eilė draugų ir draugių Windsore, Hamiltone ir Toronte darbuojasi LB rėmėjų populiarumo konteste. Lietuviai farmeriai remia pikniką su sveikais jų paruoštais maisto produktais.

Visus Liaudies Balso skaitytojus prašome pasirūpinti ne tik patiems dalyvauti piknike, bet ir pakviesti savo draugus ir pažįstamus į šį Liaudies Balso pikniką.

Pikniko Rengėjai

ŠYPSENOS

Galimas Daiktas

"Aš pasakysiu tau didelę naujieną", tarė susijaudinusi Petrutė. "Aš susižiedavau su Pranu".

"Aš nei kiek nesistebiu," atsakė Uršulė. "Kada aš grąžinau jam žiedą, jis pasakė, jog jis nepaiso, kas atsitiks su juomi".

—o—

Tai Bent Šaltis

"Baisus šaltis tenai", kalbėjo jūrininkas, spaudžiamas pasakoti, ką jis patyrė toli šiaurėje. "Vieną dieną matėm, kaip paukščiai sušalo ir pakibo ore: negalėjo nei skristi, nei nupulti."

"Bet kaip su gravitacijos įstatymu?" paklausė vienas iš netikinčių Tamošių.

"Taipgi sušalo", atsakė jūrininkas.

—o—

Ne Jis

Kaubojus turėjo skubių reikalų tolimam New Yorke, tad skrido orlaiviu. Užėjus dideliam vėjui, tarnautoja ragino visus prisirišti prie sėdynių.

"Jaunoji ponia," tarė kaubojus, "per 30 metų aš jodinėjau ant arklių, bulių ir kas tik papuolė, bet niekad nereikėjo prisirišti prie balno. Lai šokinėja, kiek nori, aš išsilaikysiu."

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Tąsa)

Įėję į viešbutį jau radome visus kanadiečius grįžusius po vakarienės. Mums buvo pranešta, kad yra šaukiamas Kanados delegatų ir stebėtojų pasitarimas viename iš didesnių kambarių. Susirinkome be atidėliojimo ir išsirinkę vedėju vieną iš Montrealo unijos veikėjų, pradėjome pasitarimą. Tuojaus paaiškėjo, kad visiem išsireikšti suvažiavime nebus laiko, nes jeigu 2,000 delegatų kalbėtų tik po penkias minutes, tai kalbos be pertraukos turėtų tęstis ištisas septynias dienas ir naktis. Buvo susitarta, kad lai kalba kanadiečių vardu kokie du ar trys, o ką jie turi sakyti, tai jų pačių dalykas, bet mes kiekvienas turime teisę pridėti ką nors nuo savęs mūsų mažesniuose suėjimuose, kad tuo jų kalbas praturtinti ir kad jie neapleistų, kas mums išrodo yra svarbu. Buvo pasiūlyta, kad kalbėtų Dr. Endicott ir montrealietis Korėjos karo veteranas Yvon Ducharme, o jei bus laiko, tai ir vienas ar pora nuo Kanados profesinių sąjungų. Nutarta, kad kiekvienas delegatas turi teisę sušaukti specialų susirinkimą, jei numatys kokį sumanymą įnešti, kurio dar neiškėlė kiti delegatai. Dr. J. Endicott sakė, kad jis norėtų savo nuomonę pareikšti apie "Co-existance" būtinumą tarpe įvairių santvarkų. Jis stengsis, kad jo kalba nebūtų ilga, nes šimtai delegatų iš įvairių kolonijų, kurių žmonės naikinami šią minutę, kaip tai Malėjoj, Indo-Kinijoj ir Afrikoje, tiesiog nerimauja ir šiame kongrese ir nori kuo greičiau duoti žinoti, kas jų šalyse dedasi.

Kanadiečių susirinkimas baigėsi 12-tą valandą. Kiekvienas skubėjo miegoti, nes beveik pusę delegatų kamavo šaltis, kosėjimas trukdė ir pasitarimų eigą.

Kaip jau minėjau, man teko kambarys, kuriame apsistojo ir British Columbijos seniausias parlamento narys Tom Uphill. Tai labai įdomus senukas, tikras šposininkas ir juokdarys. Tiesa, kada yra reikalas, tai ir rimtai reikalus diskusuoti galima. Labai nusidžiaugė jis, kada parodžiau litrą vaistų. Sakau, mėginsime šaltį pasigydyti. Nenorėjo tikėti ir jis, kad tiek romo kainuoja tik 15-ka austriškų šilingų, o kanadiškais 60 centų. Prašė nupirkti vieną bonką "Kaufhaus", o kitą privatiškoje krautuvėje. Girdi, "tuomet palyginsime stiprumą patys ir pakviesime keletą draugų".

Sekmadienio rytą pabudino mus stiprus beldimas į duris. "Sunku pasakyti, ar vaistai pagelbės, ar ne. Nors kosulys tiek nevargina, bet galvą, tai iš tikrųjų labiau skauda", skundėsi m a n o prietelius. "Gal tu perdaug karšto vandens maišei," jis juokavo toliau.

Pavalgę pusryčius skubėjome į rytinę sesiją. Tik pasikabinęs drabužius telefonavau į Tarybų Sąjungos konsulą, bet jokio atsakymo negavau, tad pirmai pertraukai atėjus skubėjau pėsčias tenai. Pasirodė, kad pamatyti konsulą nebus galimybių net iki antrodienio. Rodos, kad beveik pusė delegatų pageidavo gauti vizas aplankymui Tarybų Sąjungos. Grįžau į Koncerthause kiek nusiminęs, kad dalykai nesiseka, kaip kad aš tikėjausi.

Delegatų tarpe ėjo pasidalinimas įspūdžiais apie vakarykščią Vienos žmonių taikos demonstraciją. Mūsų perkalbėtoja Mrs. Langer, vienietė, laike pietų aiškino, kad beveik kiekviena šeima, kuri dalyvavo eisenoje, yra netekusi kurio nors iš savo narių praeitame kare. Ji rodė keletą vietinių laikraščių, kurių didžiuma tą milžinišką taikos demonstraciją visiškai ignoravo, nei eilute nieko neprisiminė, gi laikraštis "Osterreichische Zeitung" pašventė ištisus puslapius aprašymui ir fotografijoms. "Amerikonų ir anglų remiami laikraščiai mano sustabdyti judėjimą už taiką tylėjimu, bet tas jiems niekuomet nepavyks, mes pasiryžę ginti taiką, kaip savo gyvybę, nes taika, tai ir yra gyvybė, gi karas — mirtis", tęsė ji.

Sekmadienį, gruodžio 14-tą dieną, po pietų busai vežiojo delegatus aprodydami svarbesnes istorines vietas, kurių čia labai didelis lobynas. Aprodė švento Stepono bažnyčią, kuri Vienoje yra taip svarbi, kaip Eifelio bokštas Paryžiuj, kaip įdomumas turistams. Savo amžiumi bažnyčia yra senesnė; na, ir gotiško stiliaus bokštai turbūt reikalavo daugiau darbo ir meniškumo. Daug laiko praleido aprodydami senoviškus palocius įvairių imperatorių. Ypatingai įdomūs palociai imperatorės Maria Theresa. Savo dykaduoniškam gyvenimui paįvairinti statėsi rūmus įvairiose Austro-Hungarijos imperijos vietose, pasirinkdama geriausius to amžiaus statybininkus, skulptorius, piešėjus. Ir iš tikrųjų, yra ko pažiūrėti, kuo stebėtis. Mums išrodo, kad gyvename aukščiausiame civilizacijos laikotarpyje, gi stebint įvairius paminklus ir piešinius ir palyginant juos su mūsų "impressionistais", išrodo, kad, bent meno srityje, mūsų amžius yra toli atsilikęs nuo anų laikų.

Pirmadienį, gruodžio 15-tą dieną, išsikeitęs porą kanadiškų dešimtinių, prisipirkau atviručių su Vienos žymesnių vietų atvaizdais, bei prabėgusių sesijų laikraščių kopijų ir skubėjau siųsti į Liaudies Balsą, bei į keletą lietuvių kolonijų Kanadoje. Koridorius, kuriame buvo įsteigtas laikinas paštas, prisikimšęs žmonių. Kiekvienas nori pasiųsti nors mažą dalį įgytų įspūdžių į savas šalis, o tuo pačiu laiku eina kalbos įdomių pasaulinių asmenų, kurios būtų irgi labai svarbu išgirsti. Nors, kaip sako, imk ir persiplėšk. Visur būti vienu kartu niekaip neįmanoma. Kaip būtų praktiška, kad būtų Kanados lietuviai galėję pasiųsti nors porą delegatų į šį istorinį kongresą, vienas galėtų rūpintis įvairiais susirašinėjimo reikalais, ar su vizos gavimu, o kitas galėtų sekti suvažiavimo eigą. Skubėjau lipdyti Austrijos pašto ženklelius ant užantrašuotų siuntinių, o stalelis, ant kurio vyniojau laikraščius, girgždėjo nuolatos.

Išsiveržė pro duris jaunas aukštas vyras ir geltonplaukė moteris ir abudu žiūrėdami į mane kažko ginčijosi. Iš pradžios nekreipiau domės, juk tūkstančiai žmonių čia laukia, gal jie irgi nori savo kokius siuntinius kur nors pasiųsti, gal laukia ligi aš atsitrauksiu nuo stalelio. Nugirdau, kad kalba rusiškai ir matomai apie mane.

"Tu jam sakyk," kalba mergina.

"O kodėl tu jam nesakai", atkerta vyras.

"O kaip aš žinau, kokia kalba į jį kalbėti?"

"Nagi mėgink visas kalbas, kokias tik žinai".

"Žiūrėk, kur jis tuos laiškus adresuoja, ir žinosi, kaip kalbėti".

Pastebėjau, kad vyras pro mano petį žiūri į mano laiškus ir siuntinius. Palietęs mano petį, užklausė angliškai:

"Ar jūs kalbate angliškai?"

Atsigrįžęs atsakiau rusiškai, kad moku truputį anglų ir rusų kalbos, bet esu lietuvis iš Kanados. "Įdomu būtų žinoti, ko jūs norite iš manęs?"

"Ot, matote, savas žmogus, savas draugas, o mes tiek laiko tikvojome apie jus spėliodami... Štai kame dalykas, prieteliau, nerašykite ant šio stalelio, nes jis savo girgždėjimu gadina mūsų rekordus — mes rekorduojame visų delegatų kalbas, o šis stalas prie sienos taip arti, kad jo girgždėjimas girdisi viduje labai aiškiai".

Tuojau patraukiau stalelį nuo sienos ir juokdamas užtikrinau, kad jų darbo netrukdysiu, jeigu jie man pasakys, kas kongrese atstovauja Tarybų Lietuvą ir mane tuojau su atstovu supažindins. Tuoj be atidėliojimo pakvietė mane jaunuolė sekti paskui ją, kad minioje nepasimesti.

Ant laiptų, kur austrų taikos kongreso nariai tikrino delegatų korteles, parodė man malonios išvaizdos vyrą ir sako:

"Štai irgi lietuvis ir jis jumis supažindins su Tarybų Lietuvos Delegatais".

Priėjęs užkalbinau žmogų lietuviškai ir save tuoj pristačiau, klausdamas ir jo pavardės. Pasirodė, kad tai Gustavas Pūdimaitis iš Vakarinės Vokietijos, pasiųstas delegatu nuo vietinio taikos kongreso. Jis sakė, kad jo profesija yra advokatas ir džiaugėsi sutikęs lietuvį iš Kanados.

"Sugrįžęs į Kanadą sustok Montreale ir susiieškok mano brolį, kuris yra ten daktaru, perduok nuo manęs gerų dienų ir palinkėk, kad veiktų taikos judėjime", pasakė jis.

Įėjome į posėdžių salę pertraukos metu ir dar nebuvo visų delegatų. Supažindino mane su vienu iš Tarybų Sąjungos delegatu, kuris prižadėjo, kad supažindins su Maryte Kaunaite. Marytė Kaunaitė, galvojau sau, kaip malonu bus ją susitikti, juk aš apie ją skaičiau gaunamuose iš Tarybų Lietuvos laikraščiuose, ji yra išrinkta į Aukščiausiąją Tarybą. Gal būt bus ta pati. Rinkosi delegatai į svetainę. Tarybų Sąjungos delegatai užpildė jiems paskirtas vietas patys pirmutiniai. Padariau pastabą savo naujam pažįstamam apie jų punktualumą.

"Ne vien punktualumas, prieteliau. Gal būt daugiau supratimas karo pavojaus ir reikalingumas taikos be atidėliojimo sukviečia juos laiku", sako jis.

"Prašau susipažinti su Kanados lietuvių atstovu", prakalbėjo jis į viduramžę moterį, kuri tik atsisėdo ir užvedė pasikalbėjimą su sėdinčiąja greta jos moterimi. Paspaudžiau ranką ir stebėjau naują pažįstamą. Išrodė, kad kaž kur matyta. "Gal būt mačiau kur nors jūsų fotografiją", pasakiau aš. "Rodos, kad jūs esate kur nors matyta, balsas, išrodo, kur nors girdėtas".

(Bus daugiau)

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Skaitykit Liaudies Balsa

Korespondentams klausinėjant, Pietų Korėjos demonstrantai prieš paliaubas prisipažino, kad jie demonstruoja valdžiai įsakius. Čia matote sceną Seoule, kur įvyko nemažos demonstracijos atkreiptos prieš paliaubas be užkariavimo visos Korėjos.

tinio taikos
akē, kad jo
vokatas ir
s lietuvį iš

nadą sustok
iieškok ma-
ra ten dak-
o manęs ge-
nkėk, kad
lėjime", pa-

žių salę per-
dar nebuvo
Supažindino
Tarybų Są-
kuris priža-
dins su Ma-
arytė Kau-
u, kaip ma-
ikti, juk aš
gaunamuo-
tuvos laik-
išrinkta į
rybą. Gal
Rinkosi de-
ę. Tarybų
tai užpildė
ietas patys
riau pasta-
pažįstamam
umą.

ktualumas.
ūt daugiau
pavojaus ir
kos be ati-
ia juos lai-

žinti su Ka-
tovu", pra-
ramžę mo-
sėdo ir už-
ą su sėdin-
moterimi.
ką ir stebė-
mą. Išrodė,
tyta. "Gal
nors jūsų
sakiau aš.
esate kur
sas, išrodo,
".

iau)

oti, Kas
Pasaulį.
ies Balsa

racijos at-
aliaubas be
Korėjos.

Prof. A. Einsteinas Ragina Intelektualus Neatsakinėti į Ragangaudžių Klausimus

NEW YORK. — Albertas Einstein, pasauliniai išgarsėjęs atominis mokslininkas, pareiškė, kad joks intelektualas neturėtų duot atsakymo į klausimus, kuriuos jam stato ragangaudiški kongresmanų bei senatorių komitetai, nors už neatsakymą būtų siunčiamas kalėjiman.

Taip Einsteinas, Princetono Universiteto profesorius, atsiliepė į laišką Williamo Frauenglasso, vidurinės mokyklos mokytojo.

Frauenglass neatsakė tyrinėjančiai Senato komisijai, kuri klausinėjo jį — Ar esi komunistas? Ar priklausei Komunistų Partijai? Kokius ryšius turi ar turėjai su komunistais?

O už neatsakymą į tokius klausimus gręsia Frauenglassui pavarymas iš mokytojo vietos, pagal miestinį New Yorko įstatymą.

Einsteino Laiškas

Prof. Einsteinas dėl to atsiliepė laišku, kur sako:

"Problema, su kuria intelektualai susiduria šioje šalyje, yra labai rimta. Reakciniai politikieriai jau įvarė publikai nuožiūrą prieš bent kokias intelektuales pastangas, grąsindami gręsiančiais iš užsienio pavojais.

"Kadangi jiems iki šiol sekėsi, tai dabar jie mojasi nuslopinti mokymo laisvę ir atimti vietas visiems tokiems mokytojams, kurie tik pasirodys nepaklusnūs, tai yra, priverst juos badauti.

"Ką gi intelektualų mažuma turėtų daryti prieš tą blogybę?

"Atvirai kalbant, aš matau tiktai revoliucinį kelią — atsisakyt kooperuoti su jais tokioje prasmėje, kaip kad darė Gandhi (tautinis Indijos vadas, mokydamas nevykdyti anglų valdžios įsakymų).

"Kiekvienas intelektualas, pašauktas į vieną iš tų komitetų, privalo atsisakyti liudyti; vadinasi, jis turi būti pasiruošęs kalėjiman eiti ir nukentėti medžiaginį sunaikinimą (pragyvenimą prarasti); žodžiu sakant, jis turi būti pasiruošęs paaukoti asmeninę savo gerovę, kad galėtų patarnauti kultūrinei savo šalies gerovei.

"Tas atsisakymas liudyti turi būti paremtas pareiškimu, jog tai yra gėda nekaltam piliečiui pasiduoti tokiai inkvizicijai ir jog šitokia inkvizicija laužo šalies Konstitucijos dvasią.

"Jei gana daug žmonių bus pasiruošę daryti šį sunkų žingsnį, tai turės pasisekimą. O jei ne, tai šios šalies intelektualai neužsipelnys nieko geresnio, kaip tik jiems taikomą vergovę.

"Su pagarba

A. Einstein

"P. S. Neužginama šį laišką ir viešai naudoti."

Kuomet mokytojas Frauenglass asmeniškai apsilankė pas Einsteiną, tai Einsteinas jam sakė, jog ir pats yra pasirengęs kalėjiman eiti, jeigu jį pasišauktų vienas iš tyrinėjančių kongresinių komitetų.

UŽ TAIKĄ, TAUTINĘ NEPRIKLAUSOMYBĘ, VISŲ ŽMONIŲ GEROVĘ...

(Atkelta nuo 2 puslp.)

žmonėms! Štai ką reiškia o balsis: Kanada pirmoj vietoj!

Darbo Progresyvė Partija nominavo kandidatus po visą šalį tikslu iškelti vėliavą už Kanados nepriklausomybę, žmonių gerovę, demokratiją ir pasaulinę taiką. Mūsų programa stovi už tai, kad Kanada būtų pastatyta pirmoj vietoj valdžios politikoj, kaip ir žmonių širdyse.

Visos kitos partijos šiuose rinkimuose atsisako dėti Kanadą pirmon vieton. Liberalai, nusipenėję ir subiurokratėję per 18 metų valdžioje, elgiasi kaip Wall Streeto agentai Washingtone ir Kanadoje.

Toriai (konservatai — Red.) po reakcine ir neatsakominga pulkininko Drew vadovybe, nesiginčyja su liberalais. Jie tiktai norėtų būti valdžioje ir pravesti tą pačią politiką.

CCF atstovai rėmė šią žalingą, antikanadišką politiką taip stropiai, kaip ir "reguliarūs" liberalai. Jie nesipriešino pardavimui mūsų šalies Jungtinėms Valstijoms, pririšimui mūsų šalies prie jankių padiktuoto NATO; jie taip pat atsako, kaip ir liberalai su toriais, už sunkią karo naštą ir apsiginklavimo išlaidas, kurios plaukia iš tokios politikos.

Social Credit lyderiai taipgi rėmė, agresyviai, politiką, pagal kurią pusė mūsų šalies biudžeto išleidžiama ginklavimuisi. Jie kovoja prieš kanadiškas geso ir aliejaus vamzdžių linijas. Jų pretenzinės kalbos apie "perkamąją pajėgą" yra priedanga jų tarnybos užsienio monopoliams.

Mūsų Demokratinis Paveldėjimas

Tokių tautinių krizių metu, Kanados demokratija visuomet pasireiškė tautinės nepriklausomybės pusėj.

Patriotai, kurių vardai išreiškia puikiausias Kanados demokratijos t r a d i c i jas, Gourley, Mackenzie ir Papineau, Baldwin, Lafontaine ir Riel, visi kovojo prieš kitų jėgų dominaciją, už valdžią, atsakomingą prieš Kanados žmones, už demokratiją.

Dabar vėl mūsų žmonės šaukiami atsteigti mūsų šalies nepriklausomybę, pastatyti žmonių gerovę pirmoj vietoj, sulaikyti karo pirklių veržimąsi prie karo, ir apsaugoti ir praplėsti Kanados demokratiją.

Žmonės Laimės!

Žmonės laimės. Kanada taps tikrai puikia, suverene tauta, gyvenanti nepriklausomai ir taikoje su visomis kitomis šalimis.

Toks tai mūsų žodis Kanados Dieną. Tam tai mūsų kandidatai 1953 metų federaliuose rinkimuose yra pasižadėję dirbti.

Pastatykime Kanadą pirmon vieton!

Pinigų Nuvertinimas Liaudies Čekoslovakijoj

Čekoslovakijos vyriausybės žinių agentūra praneša sekančius faktus apie pinigų devaliuaciją:

Devaliuacija pravesta seimo tarimu ir dėl sekančių priežasčių:

Tikslu pastatyti Čekoslovakijos valiutą ant aukso pamato ir nustatyti kronos vertę pagal tarybinį rublį, pakelti kronos perkamąją galią, pašalinti nepalankius karo laike pelnagrobystės rezultatus, panaikinti kortelės ir padėti dar tvirtesnius pamatus socialistinei gerovei augti.

Čekoslovakijos krona (sena) buvo nuvertinta taip, kad už naują kroną reikėjo duoti penkias senas. Nauja krona turi 0.123426 gramo aukso ir 1.80 kronos lygu 1 rusų rubliui.

Valstybinių užvedimų, agrikultūrinių kooperatyvų kapitalai ir individualės sutaupos iki 5,000 kronų išmainyta 5 už 1. Kas turėjo daugiau pinigų, tie turėjo daugiau duoti už naują kroną. Čia buvo tikslas panaikinti karo metu susigrobtus visokių šmuklerių ir hitlerininkų kapitalus.

Algos ir uždarbiai sumažinami atatinkamai. Bet sykiu pakeliamos algos ir uždarbiai: mainieriams 0.70 kronos į valandą, plieno darbininkams 0.60 kronos į valandą, o visiems kitiems darbininkams — 0.44 kronos į valandą.

Gaunantiems mėnesines algas pakeliama sekančiai: kas gavo 1,000 kronų į mėnesį, tiems pakeliama 60 kronų į mėnesį, kas gavo iki 1,200, tiems pakeliama 40 kronų. Kas gavo virš 1,200, tiems paliko sena alga.

Tuo pat laiku atatinkamai numušamos maisto ir prekių kainos. Pavyzdžiui, prieš devaliuaciją duonos kilogramas kainavo 16 kronų. Padalinus iš penkių, lieka 3.20 kronos. Bet virš to duonos kaina dar numušama 12 procentų. Nauja duonos kaina 2.80 kronos už kilogramą. Sviesto kilogramas kainavo 440 kronų, padalinus iš penkių liko 88 kronos, o naujai nustatyta kaina yra 44 kronos.

Vyriškas vilnonis siūtas kainavo 5,600 kronų, padalinus iš 5 liko 1,060 kronų, o naujai nustatyta kaina yra 530 kronų.

Nuoma už butą palikta nuo 3 nuošimčių iki 10 nuošimčių algos.

Taigi, kaip matote, darbininkai gaus mažiau kronų, negu kad gaudavo, bet kronų vertė bus penkis kartus didesnė. Jos įpirks dar daugiau prekių, kadangi prekės apart to nupiginamos nuo 20 iki 50 procentų. Virš to, mažiau uždirbantiems dar ir algos pakeltos.

Atatinkamai sutvarkomos ir visos pašalpos, socialės paramos motinoms ir seniems. Motina su 5 vaikais gaus 630 kronų į mėnesį.

Čekoslovakijos vyriausybė visai nenuskriaudė darbo žmonių. Tiesa, su kortomis buvo galima reikalingų daiktų pirktis pigiau, bet dabar viskas ir visose krautuvėse bus beveik tomis kainomis. O vaikų drabužiai ir kiti reikmenys bus parduodama dvigubai pigiau.

Ši devaliuacija palietė tuos, kurie karo metu, prie hitlerininkų, bespekuliuodami susikrovė didesnes sumas. Jie greičiausiai ir spurdėjo prieš šią reformą.

PARYŽIUS. — Francūzijos parlamentas atmetė Andre Marie, kaipo kandidatą į priemjerus.

Reikalingas Darbininkas

Reikalingas darbininkas, kuris sutiktų mokintis abelno spaustuvės darbo. Darbas pastovus ir gera mokestis, kada išmoksta. Turi mokėti lietuvių kalbą.

Kreipkitės laišku sekamai: Box 36, 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill..

Jei Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. **Tel. LO. 7152**

Namų Adresas

213 KEELE ST. **Tel. LY. 8707**

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Įstodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugiją

VAJUS TĘSIS nuo KOVO 15 iki GEGUŽIO 31

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų

Turi apie 600 narių ir viršaus $24,000 kapitalo

Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš $70,000

Nario Mokestis $35 c., 65 c. ir $1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės Draugijos Centro sekretoriaus adresu:

Ch. Narush, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Montrealo Žinios

Tai Spaudimas Prieš Taikos Sentimentą

Išvakarėse Korėjos paliaubų, visi taikos priešai iš kailio neriasi ir daro viską, kad žmonių sentimentą už taiką visokiais būdais spausti. Čia iš didžiausios orlaivių gamybos įmonės, Canadair Ltd., Jungtinės Amerikos Valstijos atėmė kontraktą, kuris, sakoma, siekė apie $100,000,000. Tai taikos "smūgis" Kanados pelnagrobiams. Šie gi iš savo pusės kirto smūgį darbininkams. Tuojau nedelsdami paleido iš darbo apie 2,000 darbininkų (iš viso įmonėje dirba apie 13,000 darbininkų) ir žada dar daugiau paleisti.

Ar jau iš tikrųjų Canadair Ltd. pajuto "krizį" su panaikinimu amerikoniško kontrakto? Toli nuo to. Tas skubiai padaryta dėl to, kad parodyti darbininkams, kad "jūs nenorite kraujo praliejimo, bet norite taikos, tai štai kas jūsų laukia — taika reiškia bedarbę".

Ir vis vien, nežiūrint ginklų gamybos magnatų provokacinių žygių, pas žmones taikos sentimentas augo, auga ir augs.

Miestas Turi Perteklius Aštuonis Milijonus Dolerių

Miesto finansų direktorius, Lactance Roberge, pranešė, kad pereitų metų miesto biudžetas, kuris pasibaigė praeitą balandžio mėnesį, davė perteklius $8,000,000. Tai didžiausias perteklius miesto istorijoj.

Tačiau perteklius, ar ne, visokie taksai vistiek nemažėja, bet dar daugėja.

—o—

Saugaus Važiavimo Vadas Bus Teisiamas

Nesenai čia buvo pravestas vajus už saugų važiavimą automobiliais. Bet vos pasibaigus vajui, vajaus komiteto pirmininkas, Paul Pelletier, policijos buvo sulaikytas ant Pie IX bulvaro už greitą važiavimą. Ir ne tik tai, kad greitai važiavo, bet dar smarkiai pasipriešino ir policijai.

Už tai "saugaus važiavimo vadas" atiduotas teismui ir jo teismas prasidės liepos 23.

—o—

Gražiai Remia Laikraščio Reikalus

Artėjant vasaros karščiams, Montrealo lietuviai, Liaudies Balso skaitytojai, savo tradiciniai įprastu būdu, nepamiršta ir laikraščio reikalų. Jie žino, šilta ar šalta, bet laikraštis turi gyvuoti, o prie dabartinių kainoms ant visko iškilusių sąlygų, jam finansinė parama labai reikalinga. Todėl, kiek korespondentui pavyko surinkti žinių, pastaruoju laiku Montrealo ir apylinkės lietuviai Liaudies Balso paramai yra sukėlę apie $350.00.

Tai puiki laikraščiui parama. Garbė tiems Montrealo ir apylinkės lietuviams, kurie savo triūsu bei pinigine parama rūpinasi Liaudies Balso išsilaikymu. Juos turėtų pasekti ir kiti, kurie dar nėra prisidėję savo vasarine parama Liaudies Balsui.

—o—

Nelaimė Žemaičiui

Prieš kelias savaites sunki nelaimė ištiko Juozą Žemaitį (Bertos Decare brolis). Važiuodamas su automobilium, kad išvengti kitam automobiliui (taksiui) jo priešakyj nelaimės, pasuko į šalį ir jo paties automobilius atsimušęs į stulpą veik visiškai sudužo. Jis pats liko sužeistas, bet nepavojingai.

Dabar jau pasveikęs ir pradėjo dirbti.

—o—

Shower Parė

Ednai Kaptainytei (Edwardo Vilkio giminaitė) ruošiantis vedyboms, jos draugės pereitą savaitę suruošė jai pagerbtuves — "shower" parę.

—o—

Serga

Magė Kleizienė aplaikė sunkią operaciją Ste. Justine ligoninėje. Dabar jau grįžusi namie, sveiksta.

Ona Šlikienė (Kleiziūtė) yra susirgusi. Gydosi namie.

Juozas Balsys susižeidė koją darbe. Neteko patirti kaip sunkiai susižeidęs.

J.—

PRAVDA KALTINA AMERIKĄ LAVINIME EUROPOJE ŠNIPŲ

MASKVA. — Pravda kaltina Jungtinių Valstijų autoritetus palaikyme šnipų mokyklų Europoje.

Ji sako, kad JV žmonės lavina dipukus šnipinėjimo ir kitų priešiškų veiksmų ir paskui siunčia juos į Tarybų Sąjungą žalojimo ir šnipinėjimo darbams. Juos numetą iš orlaivių nakties metu, ginkluotus dirbtais dokumentais, radio aparatais ir net nuodais.

Pravda šaukia savo žmones budėti prieš tokius žalotojus, kurie siunčiami taikioms statyboms trukdyti, o amerikiečiams pastebi, kad yra veidmainystė kalbėti apie žmoniškumą ir moralę, kuomet didelės sumos išleidžiamos subversyviam darbui Tarybų Sąjungoje.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas, A. Majauskas

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrikinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

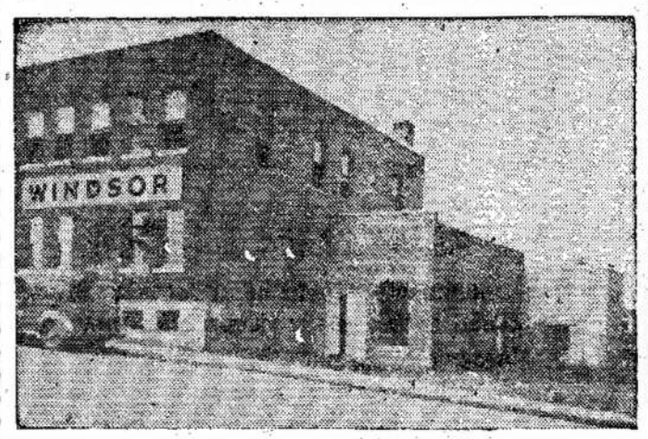

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Laisvame Viet-Name

Rašo J. Starobinas

Kovo mėnesį šiais metais aš lankiausi Laisvajame Viet-Name, kur keliavau 625 mylias po išlaisvintas sritis, valdomas demokratinės respublikos, kurios legendariniu prezidentu yra Ho Chi Minh.

Aš apleidau rezistencijos štabą kelios dienos prieš Patnet Lao Liaudies Armija (kas reiškia "Lao žmonių tautą") įsiveržimą į stiprias francūzų vietas šiaurinėse aukštumose šioj valstijoj, kuri randasi prie Viet-Namo ir turi savitarpinės pagalbos sutartį. Ši ofensyva įbloškė poną John Foster Dulles į tikrą paniką. Išrodo, kad jis nori paversti šią paniką tarptautine.

Nežiūrint galimybės paliaubų Korėjoj, karas Indo-Kinijoj stovi kaip aštri krizio viršūnė, turinti savyje apibendrinto karo sėklas. Aš supratau gerai, kodėl ponas Dulles ir jo sėbrai taip išsigandę. Kaip pirmas Šiaurės Amerikos korespondentas vizituojąs Laisvąjį Viet-Namą, aš galėjau matyti iš arti, kas baugina poną Dulles.

Kelionė troku, dviračiu, arkliais ir savo kojomis pailiustruoja sunkias Viet-Namo gyvenimo sąlygas. Visas judėjimas vyksta naktį. Dienos metu, amerikiečių gamybos Hellcats ir Privateers skraido, pakilę iš savo bazių Hanoi deltoj ir bombarduoja kelius, padeginėja miškus su padegančiomis bombomis. Kol kas dar nėra antiorlaivinės artilerijos pasipriešinti jiems. Arimas ryžių laukų (ryžiai sudaro pamatinį Viet-Namo maistą) turi būti atliekamas anksti rytą ar net naktį, nes narsūs francūzų lakūnai mėgsta apšaudyti iš kulkosvaidžių vandens bufalus ir net valstiečių vaikus.

Visi tiltai sudaužyti. Mūsų trokas, išrodąs į priešistorinį žvėrį su savo apsimaskavimu bambu šakomis, su mažutėmis šviesomis, turėjo perbristi daugelį upių. Net žali balkiai, pagaminti iš sienojų, bus nenaudingi, kada prasidės lietingas sezonas (jis tęsiasi nuo vidurio gegužės iki rugsėjo). Nusileidus nuo kalkinio kalno gūbrio, nuo 4 iki 5 tūkstančių pėdų aukščio, į dušnų slėnį, dviračiais važiavome netikėtai rupiais ir purvinais keliais į vidužemio džiungles. Čia nepaprastai baisu naktį, kuomet tūkstančiai žaliaakių varlių pradeda kvarkti balose, o milijonai čirkšlių pradeda čirkšti; arkliai klumpa ryžių balose iki kelių į purvą, o važioklės ir laipiotojai naktį išrodo kaip gyvatės. Kartais bezdžionė pasišokėja nuo medžio. Čia visuomet pavojus iš pasislėpusio priešo — malarijos uodo.

Neužmirštami žmonės

Aš niekad neužmiršiu savo pirmo susitikimo su šiais žmonėmis: šimtai valstiečių, vyrų ir moterų, apsirengę savo tradiciniais palaidais marškiniais ir melsvai-juodomis kelinėmis, nekurie juodais turbanais Tho mažumos, dauguma basi; jie dirbo vidurnaktyje prie bambū šviesos taisydami kelią netoli Na Fac. Bombos išvertė dideles duobes, kuriose susitvenkė vanduo. Šie valstiečiai kasė gelsvą žemę su pikais ir lopetėlėmis; jie traukė išverstus medžius; jie nešė akmenis savo banbū pintinėse, ir visą laiką dainavo keistas dainas, kurios skambėjo aukštumose. Taip tai jie dirba dieną ir naktį.

Man praeinant, mano pečiai kūprinosi instinktyviai, lyg jie kaltintų mane... Nėra biauresnio karo, kaip bombardavimas iš orlaivių. Ir kas gali būti biauresnio, kaip tokie bombardavimai iš orlaivių, pagamintų Jungtinėse Valstijose, šalyje, kurios nei vienas iš milijono viet-namiečių niekad nematė, ir kurie čia nežinomi amerikiečiams, kurie niekad nieko blogo nepadarė jiems?

Prieš atsilankant pas Viet-Namo armiją, jos vyriausias komandierius Vo Nguyen Giap, praleido dvi valandas su manimi prie žemlapių kalnų būdoj, savo štabe, aiškindamas karo eigą, jo problemas ir prospektus. Tai nedidelis vyras apie 41 metų amžiaus, apsirengęs paprasta haki uniforma, gerai kalbąs francūziškai, su šypsena ir malonia išvaizda. Ho Chi Minh įkvėptas, jis sudarė pirmą "ginkluotą propagandos būrį" iš 34 vyrų šiuose pačiuose kalneliuose; tai buvo 1940-41 metais, tuoj po to, kai Francijos kolonistai atidavė Indo-Kiniją Japonijos imperialistams. Pamatine taisykle buvo palaikyti iniciatyvą, augti kovojant, aiškino Giap, bet kovoti tik tada, kada kova nešė naudą, ir pridėjo: "kaip kad jūs sakote Wall Streete".

1945 Metų Revoliucija

Pabaigoj 1944 metų, Liaudies Armija turėjo 2,000 vyrų, apginkluotų 17 rūšių ginklais. "Aš sudariau inventorių pats," jis sakė. Kovo mėnesį, 1945 metais, atsisuko prieš savo francūziškus tarnus, bet keturiais mėnesiais vėliau, Japonija taipgi pasidavė. Svarbiausi miestai, kaip Hanoi ir Saigon, sukilo, kaip ir visi žmonės. Tai buvo 1945 metų rugpiūčio revoliucija, kuri paskelbė Demokratinę Respubliką ir paskelbė Ho Chi Minh prezidentu. Bet degališki admirolai ir biznieriai, sugrįžę su gurkiška kariuomene, atsisakė gerbti savo pačių 1946 metų kovo sutartį, pagal kurią Viet-Nam buvo pripažintas laisva valstybe. Tuo metu, Ho Chi Minh buvo pasirengęs palaikyti artimus ekonominius ir kultūrinius ryšius su Francija ir laikytis Francūzų Sąjungoj. Bet kolonialistai nenorėjo nieko kita, kaip pilnos dominacijos.

Po 1946 metų gruodžio atakos, Rezistencija buvo priversta pasitraukti į kalnus. Tenai ji išsilaikė per visus didžiuosius puolimus, o 1950 metų rudenį jau galėjo apvalyti Kinijos pasienį, kur Kinijos Liaudies Armija užbaigė savo pergalę. Tai buvo persivertimo taškas. Apsigynimo laikas praėjo. Prasidėjo prisirengimas prie pergalingos kontrofensyvos. Anksti 1952 metais užėmimas Hao Binh, svarbiausio miesto į pietus nuo Hanoi, pademonstravo Viet-Namo Liaudies Armijos jėgą pačioj deltoj. Pereitą rudenį, 250,000 Thai žmonių buvo išlaisvinta penkiose lygumose šiaurvakariuose, kas sudarė didžiumą žmonių. Tas apvalė beveik visą pasienį prie Yunnano ir Laosos.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Šteitų

Rašo Dėdė Vincas

Yra sakoma, kad dievas, sutvėręs žemę, — pasilsėjo; atskyręs naktį nuo dienos — pasilsėjo; sutvėręs visokius gyvius, o ir pirmąjį žmogų Adomą — pasilsėjo. Bet kai tik padarė Ievą, tai ir po šiai dienai poilsio neturi — triubelis triubelį gena.

Lygiai tokie triubeliai ir mūsų Šteitus dabartėlės apniko. Kol neturėjom atombombės, tai kad ir mažą darbelį atlikę, susėdę parūkydavom pypkes ir pasilsėdavome. Bet dabartėlės, išgelbėk mus, viešpatie! Juo daugiau bombų ištestiname, tuo mažiau gauname atsikvėpti ir, kad kokios, atombombėmis kitiems prarają iškasę, patys į ją galime nugarmėti.

Kai tik pradėjome testyti savo atombombes, tuoj mus apniko skrajojančios lėkštės. O dabar, po kiekvienos bombos ištestinimo, pradėjo mus lamdyti dar neregėti tornadai, baisios perkūnijos ir patapu grumojanti lietūs. Tornadai griauna miestus, traiško žmones, o upės, išsiliejusios iš vagų, nešasi su savim žmones bei gyvulius ir laidoja viską po savim, kas tik po vandens sriautu pakliūva. Kas gali užtikrinti, kad, dar po vienos bombos ištestinimo, nepradės skaldytis uolos, žemė drebėti ir numirėliai lysti iš kapų?

Tačiaus mūsų didžioji spauda, kaip yra sakoma — per pirštus į tai žiūri. Radijai, tarsi iš prievartos, bamptelėję žodį, kitą, tuoj dedasi žiūronus prie akių ir tėmija, kas dedasi už geležinės kortinos. Jeigu tik karvė paspyrė milžtuvę ir paliejo pieną, ar kiaulė nugulė paršiuką, ar gaspadinė prisvilino košę, — džiaugsmui nėra galo!

Tiesa, kad mūsų laikraščiai įdeda į savo lapus tornadų sugriautų pastatų nuotraukas bei vandens apsemtus laukų plotus. Praneša kiek žmonių sutraiškyta ar prigirdyta, kiek sužeista ir už kiek milijonų dolerių iškados padaryta. Bet kad nukentėjusiems žmonėms reikalinga greita pašalpa, tai užtenka pranešti, kad ten nusiskubino Raudonasis Kryžius ir keli šimtai milicijos.

Mūsų vyriausybė, nuo tornadų ar potvinių nukentėjusių žmonių pašalpos reikalą, skaito privatišku pačių nukentėjusių dalyku. O į privatiškus piliečių reikalus, mūsų vyriausybė nesikiša, nes tai būtų prieškonstitucijonališkas laisvės varžymas. Gi antra vertus, už kągi mūsų vyriausybė pirktų sau draugus ar bomberių vagis, jei skirtų kiek pinigų nukentėjusiems saviškiams? Juk saviškis, ir nė cento negavęs, privalo būti geras savo valdžios draugas.

Jeigu vyriausybė nesikiša į mūsų privatiškus reikalus, tai ir mes neprivalome kištis į vyriausybės reikalus. Juk atombombė, tai privatiška mūsų vyriausybės nuosavybė. Jeigu ji tą bombą išrado, ar pasamdė, kad kas ją išrastų, tai turi teisę ją ir išbandyti, nepaisant ir to, jei ir gyvų aukų toks išbandymas pareikalautų.

Sakyti, kad atombombių sprogdinimas iššaukia tornadus, perkūnijas ir dar neregėtus lietus, tai būtų ne tik subversyviškas p r asikaltimas, bet ir atombombės sekretų išdavimas svetimai valstybei. O už tai gręsia Rosenbergų likimas.

Bet jau ir mūsų prezidentas prasitarė, kad: ar ne vertėtų paskirti kiek pinigų nuo gamtos prajovų nukentėjusiems žmonėms?

Duok die, kad prezidento žodis stotųsi kūnu. Tada ir atombombės sekretų žinovai gal išdrįstų pasakyti, iš ko-

(Pabaiga ant 12 puslp.)

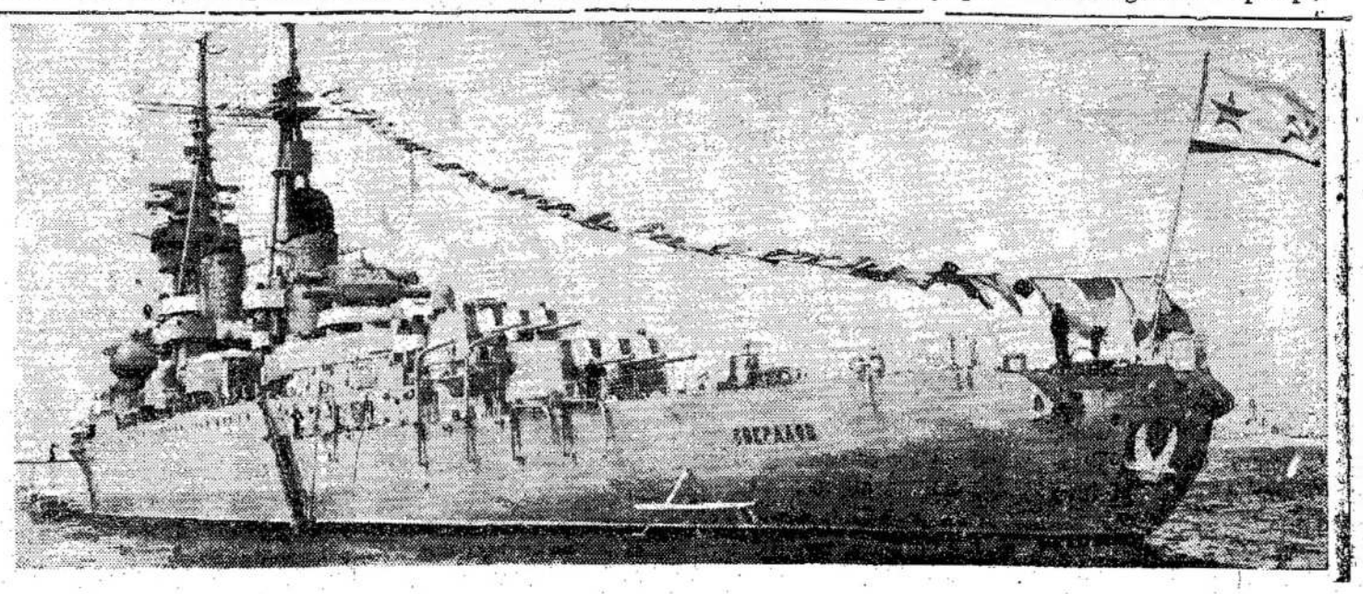

Tarybinis karo laivas Sverdlov, kurs dalyvavo karo laivų demonstracijoj pagerbimui karalienės Elizabethos II ryšyje su jos karūnacija. Jis matomas Spithead prieplaukoje Anglijoje. Šimtai laivų dalyvavo parade.

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

— O kodėl aš turėčiau jį mesti? Žaizdos paviršiuje. Kas tai yra Rua? Aš jus klausiu, kas tai yra Nivelis? Spuogai, ir tiek! Argi gali tauta staiga nusišauti? Tamstos manymu — ji gimnazistas? Arba makleris? Tauta — duona, prakaitas, genijus. Aš nežinau, ką padarys liaudis, kai ji pagaliau įsikiš į tą šlykštybę. Tačiau negali gi, velniai griebtų, Prancūzija baigtis girtuokliu Daladje, nosingu šunsknukiu Bone — ir tai gauni po Robespjero ir Sen-Žiusto! Kai aš matau, kaip dažytojas dažo sieną, kaip batsiuvys kala puspadžius, kaip monteris tiesia laidus, mano nuotaika puikiausia — dar yra Prancūzija. Klausyk, daktare, gal būt, mes nesulauksime aušros, tačiau negalima tikėti tokia prakeikta naktimi...

Aplink iš tiesų buvo naktis, nei žiburėlio, dargi nei to vatinio tamsiai pilko rūko, kuris retkarčiais sušvelnina tamsą; aptemdyti namai dingo, miestas atrodė lyg miškas. Staiga tamsoje pasigirdo kūdikio verksmas. Daktaras Morilo nudžiugo:

— Pamaina, brangus profesoriau, — dvidešimt pirmo amžiaus antropologas. Ar jūs įsivaizduojate, kaip jis mums pavydės — jūsų Mari su jos padažais, jūsų pypkės, jūsų optimizmo. Aš esu tikras, kad po šešiasdešimt metų mūsų laikai atrodys idilija, bukolika, rojus...

Diuma į tai pašaipiai švilptelėjo.

— Eikit jūs... Anatolis Fransas!.. Nesuprantu, kaip jūs gydote ligonius, jūs ir sveiką galite nuvaryti į kapus tokiomis tiradomis... Kai eini į kalną, visada atrodo, kad geriau būtų nekilti. Ligi gūbrio... O eini, vadinasi, reikia pasiekti...

— Ir nepargriūti. Atsargiai: čia, rodos, laiptelis.

—o—

ANTROJI DALIS

Nors Valia buvo ketveriais metais vyresnė už Natašą, merginos veikiai susidraugavo. Natašai patiko, kad Valia aštriai nepareikšdavo nei savo minčių, nei žodžių. Kažkokia neapčiuopiama, — galvojo Nataša, — tikriausiai visos aktorės tokios. Maskvoje Valia jautėsi vieniša, ilgėjosi "Pikviko klubo" draugių; linksmos, šnekios Natašos draugijoj jai būdavo lengviau.

Nataša šventė gimimo dieną — jai sukako dvidešimt metų. Tėvas dovanojo jai žavų laikrodėlį. Nataša tolydžio pridėdavo ranką prie ausies ir nustebusi kartodavo "eina" — jai atrodė, kad ant jos didelės raudonos rankos mažutis laikrodėlis būtinai sustos.

Diena buvo puiki, prasidėjo pavasaris, — skaistus, triukšmingas. Vakare atėjo svečių: Valia Stešenka, Olga, žinoma, Vasia. Dabar pažįstamieji, svarstydami, ką pakviesti, visada sakydavo "Nataša su Vasia" — skyrium jų nebuvo galima įsivaizduoti. Nesvarstydami to, kas juodu traukia vieną prie kito, jie dažnai susitikdavo. Paprastai Nataša kalbėdavo, o Vasia tylėdavo ir šypsodavos. Kaip ir pirmąją pažinties dieną, galvodamas apie Natašą, jis kartojo: gera mergina! Dmitrijus Aleksiejevičius kažkada pasakė Natašai: "Tavasis Vlachovas man patinka. Suprantama?" Nataša, nė trupučio nesumišus, atsakė: "Suprantama. Man taip pat..."

Nataša pakvietė ir Sergiejų. Ji ilgai svarstė — ar Olga neįsižeis, jei ją pakvies be vyro? Labazovas nepatikdavo Dmitrijui Aleksiejevičiui. Ir pati Nataša negalėjo prie jo priprasti: kažkoks negyvas... Labazovo ji nepakvietė. Olga įsižeidė, tačiau to neparodė, tik papasakojo, kad Semionas Ivanovičius parašęs gerą straipsnį apie tai, kad santykiuose su žmonėmis reikia jautrumo.

Jaunuomenė linksminosi, bet, rodos, labiau už visus linksminosi Dmitrijus Aleksiejevičius. Jis pirmas ėjo šokti, jis šoko valsą, ir senoviškai — pasišokėdamas, tačiau šoko taip, kad Valia ėmė maldauti: "Dmitrijau Ivanovičiau, galva sukasi..." Vėliau imta žaisti, buvo užmenami žodžiai, kuriami beprasmiški eilėraščiai, ir čia Dmitrijus Ivanovičius visus pralenkė. Jam teko fantas: burti. Jis apsirišo galvą gauruotu rankšluosčiu, nuėjo į Natašos kambarį, išdėstė kortų kaladę, susirūpinęs stengėsi prisiminti: kas vyresnis — dama ar karalius? Pirmoji atėjo Nataša. Tėvas riktelėjo:

— Ir tu čia? Štiš! Pati viską žinai! Geriau tu jį man atsiųsk...

Bet kai Vasia atėjo Dmitrijus Aleksiejevičius užmiršo būrimą — jis paėmė nuo lentynos eilėraščių tomelį ir, viską pamiršęs, ėmė šaukti, grūmodamas knyga:

— Nuostabus dalykas! Žodžių rinkinys, o, žinote, sure-čia!

Už pečių tavų girdžiu
baimingą
Plazdesį sparnų...

Degina mane akim liepsninga
Azrailas — angelas audrų!

... Štai čia — poezija! Čia ne tas, kaip Labazovas šaukia telefonu: "Trisdešimt dvi eilutės Moters dienai..."

Nataša paklausė:

— Ką tau tėvelis išbūrė?

— Labai gerai. Ir smarkiai pataikė, — atsakė Vasia.

Pažiūrėjęs į ramias Olgos akis, Dmitrijus Aleksiejevičius sujudo:

— Tuoj, tuoj viską jums papasakosiu. Mano motutė burdavo — "kas širdį nuramins?" O ji būtinai nurims! Aš galiu jums visą istoriją pademonstruoti: rūpesčiai, paskui čirvai — jūs pati suprantate, kas čia atvaizduota, na, o vėliau laiminga kelionė; aš jau nežinau, ką jūs labiau vertinate — Anapą ar Malachovką...

Sergiejui Krilovas nebebūrė — nusibodo.

— Pasakykite, kaip Paryžiuje žmonės pramogauja? Šoka tikriausiai taip, kad grindys lūžta...

Jis ilgai klausėsi Sergiejaus pasakojimo. Paskui staiga paniuro:

— Aš dėl jų bijau. Matyt, ten baisi netvarka. Juk vokiečiai visą žiemą ruošėsi. Kad jie linksmi, tai gerai. Mes taip pat ne vienuoliai... Vienok reik mokėt ir pakrūnėti, ir pasikankinti...

Valia kantriai laukė prie durų: ji labai norėjo, kad Dmitrijus Aleksiejevičius jai paburtų. O jis užmiršo, kad turi burti, ir kai ji įėjo, vos ne riktelėjo kaip ant pacientės. Bet susigriebė, prisiminė, kad jis fakiras, nužėrė rankove kortas ir ėmė pranašauti:

— Bardi, alasgardi, balasgardi... Aš visa matau... Ji atėjo. Jis atėjo. Ji pažvelgė. Jis pažvelgė. Alasabardi... Suprantama? Beje, jis puikiai pasakoja apie Paryžių, paklauskite jį. O dabar — drožkit šokti! Jis taip apsuks, kad neatsisuksi...

Valia laužė galvą: kaip Dmitrijus Aleksiejevičius įastebėjo, kad jis man patinka? Nesuprantama. Juk aš to neparodžiau... Tiesa, patinka. Jo brolis paprastas. O jis ne... Dargi keista, kad inžinierius panašus į poetą arba į aktorių... Gera būtų susidraugavus su tokiu žmogumi.

— Viso gero! — Sergiejus šyptelėjo. — Nežinau jūsų tėvo vardo.

— Aleksiejevna.

— Valentina Aleksiejevna. O gal galima paprastai kaip Dmitrijus Aleksiejevičius — Valia?

Ji ilgai po to prisimindavo: jis taip ištarė "Valia", lyg būtų staiga pažinęs mane...

Grįždamas iš Natašos, Sergiejus sutiko Zamkovą. Jie ėjo drauge. Zamkovas ilgai kalbėjo apie karinę būklę — netrukus prasidėsią mūšiai Vakaruose. Gal būt, vokiečiai ir nugalėsią, tačiau po tokių kovų jie būsią nebebaisūs... Sergiejus buvo išsiblaškęs, galvojo apie Paryžių, apie Mado. Zamkovas nutilo, paskui tarė:

— Jūs prisimenate Petią? Vestuvėse pas Labazovą... Tada Labazovas jį erzino, kad visur lendąs pirmyn... Užmušė jį. Mes tik vakar sužinojome. Dar Naujus Metus su mumis sutiko. O vėliau ėmė prašytis į Suomiją. Juk mes visi manėm jį esant plepį... Pasirodo, didvyris. Šturmuojant Manerheimo liniją... Yra įsakymas apdovanoti. Motina buvo atėjusi. O grįžtant prie tarptautinės būklės...

Sergiejus atsisveikino ir pasuko į skersgatvį. Jis neaiškiai prisiminė Petios veidą. Karas kažkaip staiga priartėjo... Šoko, juokėsi, sakėsi rašąs apybraižas... Taip ir mums bus... Nežinau, kaip prancūzai... Tiesą pasakė daktaras — ir pasikankinti reikia mokėti...

—o—

Gimdymas ilgai truko ir buvo be galo sunkus. Visi nebeteko vilties; net profesorius Riše, pagarsėjęs šaltakraujis, sprendė, kad Leontina neišgyvens.

Ji nemirė ir puikiomis Paryžiaus pavasario dienomis džiaugėsi sūnumi; ilgai ji stebėdavo jo šviesias akis, panašias į du šviesiai žydros emalės lašus; šios akys jai atrodė kupinos gilios prasmės. Jai atrodė, kad kūdikis turi ne tik Leo bruožų, bet ir jo išraišką; didžiavosi mažutėmis rankelėmis; sekdavo jam ilgas pasakas, apmirdavo, kai jis prisiliesdavo prie jos krūtinės. Sūnus išlaisvino ją iš skaudžios, nepakeliamos baimės dėl Leo.

Ligi šiol jos gyvenimo džiaugsmas tebuvo vyras. Jis ją surado, mažutę amatininkę, panašią į tūkstančius kitų, dulkėtame Paryžiaus skvere ir suteikė jai laimę. Jis buvo dvylika metų vyresnis už Leontiną; vedžiodavo ją į teatrus, aiškindavo meno paslaptis, atpasakodavo knygas, linksmindavo savo audringos jaunystės nuotykiais. Jai jis atidavė savo sielą — nevykėlio dramaturgo, aukso ieškotojo, nublokšto į amžių trukusių prietarų pasaulį. Kai jis išvykdavo į Lijoną, į Ameriką arba — pereitą vasarą — į Kijevą, ji užmigdavo lyg miškas žiemą. Jie išgyveno drauge aštuonerius metus, tačiau jos meilė tebebuvo tokia pat stipri ir beprotiška kaip tomis pirmosiomis pažinties dienomis, kai, būdama kvaila mergiotė, ji atsiduodavo Leo, negalvodama apie ateitį.

Ji seniai svajojo apie kūdikį. Likimas pasirodė esąs žiaurus: trečią jos nėštumo mėnesį prasidėjo karas. Pamačiusi Leo karine miline, ji graudžiai pravirko; ji įsivaizdavo jį sužeistą milžiniško tuščio lauko vidury. Veltui vyras jai aiškino, kad neutralios Belgijos pasienyje jam gresia ne priešų kulkos, o daugių daugiausiai nuobodūs žiemos vakarai; bet ji negalėjo nurimti. Kai Leo išvažiavo, ji nebevaldė ašarų. Kelios dienos be laiškų jai būdavo kančia, ir tik dabar ji nurimo: sūnus laidavo greitą pasimatymą; mažame, kartais nekaltame, kartais senatviškai protingame veidelyje ji atpažindavo Leo ir, žiūrėdama į žydinčius po langais kaštonus, šypsojos sugrąžintai laimei. Ji tiek pralinksmėjo, kad ėmė ruoštis kelionei į Bidarą.

Telegrama žuvo, ir Leo apie sūnaus gimimą tesužinojo po dviejų savaičių. Triukšmingas dėl jį aplankiusios laimės, Leontinos laišką jis skaitė visiems: ir būrio draugams, ir leitenantui Garše, ir smuklininkei, ir gyventojams to kaimelio, kuriame jie stovėjo; daug kartų jis kartodavo pačias svarbiausias vietas: berniuko svoris esąs normalus, jis labai linksmas, motina tikina, kad jis panašus į tėvą, ir ponia Šardone — Leo nieku būdu negalėjo atsiminti, kas toji žavinga asmenybė — pasakiusi: "Kaip gyva nesu mačiusi tokio vykusio kūdikio..."

Tik vienas dalykas Leo privertė nuliūsti: sūnų pavadino Robertu. Nieko nepaprasta čia nebuvo: dar rudenį jiedu nutarė, jei jiems gims sūnus, pavadinti jį Robertu. Leo žinojo, kad paryžietis negali būti Naumas; tačiau dabar jis dažnai prisimindavo tėvą, ir jis norėjo Slabadėlės pamišėlio siuvėjo šešėlį atgaivinti bent vardo skambesiu. Be to, ir senutei motinai bus skaudu, kad sūnaičio nepavadino jos mirusio vyro vardu... Bet ką bepadarysi: — sūnus — prancūzas... Ir Leo pasakė draugams: "Mano manymu, Robertas — gražus vardas..."

Jis nutarė kitą dieną parašyti Leontinai; tai buvo ilgas raportas apie tėvo laimę. Jis dar nespėjo pabaigti laiško — lyg nesavas atbėgo seržantas Diuble:

— Vokiečiai prasiveržė!..

Tai buvo tokia nesąmonė, kad Leo plūdosi: Diuble nusilesė iš pat ryto!.. Jis pabaigė laišką, tvarkingai užlipdė voką ir nuėjo į kaimelį. Čia jis tuoj viską suprato. Kelias sruveno tartum ištirpusi lava: moterys su rankiniais vežimėliais, štab mašinos, belgų prisigrūdę autobusai, vienuolės, artileristai, muitininkai, tėvus pametę vaikai, gurguolininkai, kareiviai be karininkų ir karininkai be kareivių, vežimai su baldais, tankai, kaimenės —

visa sumišo, visa plaukė į pietus. Pakelėse riogsojo apvirtusios mašinos, kėdės, dėžės. Panika kilo staiga, ir jokie įsakymai jau nebegalėjo sustabdyti šios versmės. Niekas nežinojo, kas būtent įvyko; kalbėta, kad į užnugarį prasiveržė vokiečių tankai, kad pionieriai nesuskubo susprogdinti tiltų, kad generolai papirkti; kalbėta apie dviejų armijų kapituliaciją, apie degančius miestus, apie vokiečių jėgą; gandai didėjo, kaip didėjo bėgančiųjų minios. Ėjusi iš pietų kariuomenė susidūrė su šia paklaikusių žmonių mase, su nusigandusiais prefektais, su išblyškusiais pasiuntiniais, beieškančiais savo generolų, su moterimis, isteriškai besiblaškančiomis tarp vežimų, mašinų, vilkikų, aitrių karštų dulkių debesyse; ir kareiviai, kurie žygiavo į pirmąsias linijas, pasuko atgal, dar labiau didindami šią panikišką versmę.

Kažkas riktelėjo, kad bėgti nesą tikslo: vokiečiai esą priešaky. Tačiau žmonės tik pagreitino žingsnį. Leo pasidavė visuotinam judėjimui. Smūgis buvo per daug nelauktas; dar rytą jis tartum prieš savo akis matė Leontiną, išraudusią ir šiltą; ji maitino sūnų krūtimi. Karas buvo už jūrų marių, Norvegijoj... Kas gi įvyko? Iš kur vokiečiai?.. Juk Prancūzija stipresnė, — kietagalviškai kartojo pats sau ir įtūžęs susijuokė: — Kaip mus apgaudinėjo!.. Jam kilo noras sudraskyti laikraštį, kirsti antausį Niveliui, nubėgti į Atstovų Rūmus ir ilgai šlykščiai koliotis.

Naktį, pajutęs nepakeliamą nuovargį, jis krito netoli kelio. Kai jis pabudo, aušo. Jis pažvelgė į mašinų užgrūstą kelią ir tuoj viską prisiminė. Kaip šlykštu!.. Baimės jau nebebuvo, tik pyktis. Kai jis iškoliojo du gurguolininkus, kurie lyg piaunami šaukė "vokiečiai", jam pasidarė lengviau. Jis nusiprausė. Ažvižose čiulbėjo paukštytė. Ir atsakydamas Leo uždainavo; toksai jau buvo jis žmogus, sunku buvo jį parblokšti; jis dainavo savo mėgiamą dainelę:

Kada pavasaris sugrįš,
Fortuna mums šypsosis...

Į vakarą jam pavyko surasti kelis žmones iš savo kuopos. Leitenantas Garše surinko pusšimtį kareivių iš įvairių dalinių. Jie pernakvojo tuščiame kaime. Kitą dieną juos įjungė į atsarginį pulką; įsakė apsikasti. Kai kur imta mėginti atsispirti priešui. Leo stropiai dirbo kastuvu, gulėjo ant pilvo — pasirodė vokiečių bombonešiai, vėl ėmėsi kastuvo — laidojo draugus, kuriuos užmušė bomba. Pulko vadas išvažiavo pas generolą ir negrįžo. Leitenantas Garše veltui mėgino susisiekti su divizijos štabu. Plentu pravažiavo keli vokiečių tankai. Kareiviai sujudo:

— Ką mes čia veikiame?

— Tai spąstai!..

— Velniai griebtų juos visus! Generolas tikriausiai jau Paryžiuje...

Jie pajudėjo į pietus, steng damiesi laikytis toliau nuo kelio. Prie upės jie užėmė poziciją; tiltų nebuvo; Garše pasakė, kad čia lengvai esą galima sulaikyti priešas. Paryčiui pasirodė vokiečių žvalgyba. Leo paguldė vieną, jis neblogai šaudė. Jis nudžiugo lyg vaikas: košmaras baigėsi, vokiečius galima sulaikyti!.. Rytas praėjo ramiai, kareiviai tapo žvalesni, papusryčiavo. O vidudienį atvažiavo majoras; neišlipęs iš mašinos, jis išklausė Garše, paskui tarė:

— Sveikinu. Pranešiu generolui. Būklė sunki, įsakymas — palikti pozicijas, įsitvirtinti prie Uazės.

Tatai truko mėnesį. Dabar Leo žinojo šio siaubingo žaidimo taisykles: jie traukėsi nuo upelio ligi upelio, nuo kalvos ligi kalvos, gulėjo krentant vokiečių bomboms, tamsoje sėlino kaimais, takeliais, ir visada vokiečiai atsirasdavo priešakyje; veltui karininkai užklausdavo štabus; retkarčiais ateidavo paketas — įsakymas vėl pasitraukti; retkarčiais kažkas įpykęs rėkdavo gurguolininkams: "Stokit, niekšai"; pulkininkas pasakė kapitonui: "Visa žuvo" ir persirengė civiliais drabužiais; kunigas įtikinėjo, kad vokiečių tankai — tai bausmė už Liaudies frontą; ir nieko nebuvo galima padaryti — jie traukėsi, traukėsi, kasdien traukėsi; su jais bėgo gyventojai; ir ištisą mėnesį Leo matė tą patį gėdos kelią, kur riogsojo pamesti pabūklai, dujokaukės, šiaudinės skrybėlės, kėdės.

Tatai jau bėgo ne žmonės, ne pulkas, ne miestas, — bėgo Prancūzija, pametusi galvą, dar gyva, įsiutusi ir nusigandusi, pasiruošusi mirti, tačiau gelbstinti skrynią, puotos drabužį, teniso raketę. Šalies nebuvo galima pažinti: nuniokota, apleista, deganti, ji buvo panaši į milžinišką dykumą, kurios nepereitum nė per keturiasdešimt metų.

Štai ir Sena užpakalyje!.. Jie pasuko į pietvakarius. Ir vėl kastuvai, vėl bombos, vėl atsitraukimas. Baisesni už griuvėsius buvo taikūs namai, panašūs į namus Bidare, sienos, apaugusios kvepiančiomis glicinijomis, sodai pilni rožių ir leukonijų, praviri langai, išduodą paskutiniųjų minučių paslaptį — prieš vaiko kėdutę apverstą puodelį, nukritusią ant grindų knygą, skutimo teptuką su pridžiūvusiu muilu.

— Tai mano kaimas, — tarė kareivis, ėjęs greta Leo, ir pernelyg garsiai susijuokė. Draugai apsidairė, niekas neištarė nė žodžio. Kaimas buvo tuščias, tik kiemuose širdį veriančiai mykė nemilžtos karvės.

Kareiviai daugiau nebesikalbėjo, net nesikoliojo; retkarčiais jie persimesdavo trumpais sakiniais: "vokiečių tankai", "Mare nebepasieks kaimo", "duok užrūkyti"...

Tarp griuvėsių Leo pamatė mėlyną rodyklę "Orleanas". Jis su Leontina buvo sustojęs čia, kada juodu grįžo iš Bidaro į Paryžių. Leontiną nustebino seni namai, ji tarė: "Kaip keista, gyveno žmonės, seniai visi juos užmiršo, o namai stovi, ir gražūs, gražesni už naujuosius." Paskui juodu sėdėjo kavinėje ant Luaros kranto, gėrė šviesų, kvapnų vyną, ir Leontina kalbėjo: "Aš taip trokštu tavęs kaip pirmąjį vakarą!.."

Leo užsikimšo nosį — dvokė... Buvo karšta diena; aplink gulėjo šimtai lavonų, sąmyšai — moterys, vaikai, kareiviai, arkliai, storas kunigas ir greta baltutėlis šuniukas tartum pliušinis...

Ant sienos Leo pamatė užrašus: "Žanai, aš buvau čia 6.VI rytą. Rože gyvas!" "Lase su šeima išvažiavo į Angulemą", "Tą, kuris matys kapitoną Delombarą, prašau pasakyti, kad aš su kūdikiu čia buvau trečiadienį", "Pjerai, aš negaliu laukti"... Leo pajuto spazmą gerklėje. Tikriausiai ir Leontina čia buvo, tik nesuskubo užrašyti: "Leo, aš gyva, ir Robertas gyvas..." Dabar ji su sūnumi guli po šio namo griuvėsiais. O jis užsiima nosį — dvokia...

— Dvokia, — tarė draugas, — nepakenčiama. Einam greičiau!...

Leo paklusniai nuėjo; jis tik įdėmiai pažvelgė į veidą moters, kuri gulėjo prie sienos. Tikriausiai ir ji paliko užrašą...

(Bus daugiau)

Ekspertiškai įdedam visokius geriausios išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsiam a 0 net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš kalno.
- Garantija vienienos metams.
- Aliejaus sutartis su bile kuria aliejaus kompanija.

Mes taipgi įrengiam ultra moderišką šilto vandens sistemą ir šilto oro pečius.

Garner & Co.
15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MIdway 9352

Elora Flower Shop
396 College St. RA. 5459
RA. 4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

ATLANTIC CITY BEDDING
& UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aprokavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. LOmbard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION
College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028
(Dabrovolskių Žentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištaria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierius
- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884
ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Torontiečių Kronika

Vestuvės

Šį šeštadienį, 11 valandą ryto, St. Helen's bažnyčioj ant Dundas St. W., netoli Lansdowne, įvyks Jono Linarto ir Birutės Indrelytės vestuvės.

Kitą savaitę, penktadienį, įvyks J. Kevėžos ir Stefanijos Sčerbakovos vestuvės.

Linksmų jiems vestuvių ir laimingo gyvenimo.

—o—

Ligoniai

Sunkiai serga Juozas Viltrakis, daug veikęs lietuvių organizacijose, kada sveikata leido.

Ona Minotienė turėjo skaudžią operaciją.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

—o—

Apsivedė

Praeitą šeštadienį, birželio 20 d. apsivedė A. Daukantų sūnus Eddie su lenkų tautybės mergina.

Shower Parė

Praeitą sekmadienį buvo surengta didelė shower parė dėl P. Karvelių dukters L. Karvelytės, kurios vestuvės numatomos netolimoj ateityje.

Reporteris

LAIŠKAS IŠ ŠTEITŲ

(Atkelta nuo 7 pulsp.)

kios priežasties tie tornadai terioja Šteitus — nuo atombombių sprogdinimo, ar dievas savo rūstybe graudena Sodomos ir Gomoros likimu?

Jeigu bus padaryta išvada, kad dar po poros bombų išsprogdinimo pradės lyti ugnies lietum, tai jūsų Dėdė Vincas pasidirbs esbesto ambrelį ir, išlikęs gyvas kaip Nojus savo arkoj, pėkščias ateis į Kanadą ir žodžiais jums papasakos, į ką pavirto Šteitai.

Palaikykit Tuos Biznierius, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSE

Vasarvietė Atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mylia nuo KESWICK, Ont.

Kambariai ir atskiros kabinos. Autobusai priveža prie pat vietos. Užtikrinimui vietos atostogoms telefonuokite: Roches Point 184M.

Reikia Darbininko

Paieškau pavienio darbininko ant ūkio. Turi mokėti visus ūkio darbus, o labiausiai karves milžti. Mokestis pagal darbo atlikimą, nuo $75.00 aukštyn. Norintieji dirbti ant ūkio, kreipkitės laišku dėl susitarimo:

Mrs. Bernice Blekis,
Old Town Farm,
Terryville, Conn., USA

Torontiečių Rengiamas

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Sekmadienį, Birželio 28

LENKŲ VASARVIETĖJE

Prie Scarlet Road, Ant Kranto Humber Upės

VIETA GRAŽI — PATOGI

Šokiams Platforma — Gera Muzika

LIAUDIES BALSO POPULIARUMO KONTESTAS

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Ruošia Garbės Stalą

DAUG ĮVAIRUMŲ — PASILINKSMINIMŲ

Piknikas Prasidės 2 val. p. p.

Į pikniką patogu nuvažiuoti autobusais ir automobiliais

Maloniai Kviečiame Visus Atsilankyti

Kelrodis: Prie pat pikniko vietos priveža Westmount autobusai, kurie išeina nuo Dundas ir Keele gatvių kampo kas valandą, būtent: 12.55 val. p.p; 1.55; 2.55 ir 3.55 p.p.

Automobiliais važiuojantieji turi važiuoti į vakarus St. Clair Ave. W. Privažiavus St. Clair Ave. galą sukti į dešinę, į Scarlet Road ir juo važiuoti pakol pervažiuosite naują tiltą per Humber upę ir tuoj už tilto po dešinei sekite pikniko vietos atžymėjimą.

Pastaba: Jei lytų, tai piknikas įvyks Lietuvių Salėj, 160 Claremont St., ir prie jos gražiame darže.

Rengėjai

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas **Ch. Pampalas**

Telefonas: 46917

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių saldainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO